

MINISTERUL
EDUCAȚIEI ȘI
CERCETĂRII
ȘTIINȚIFICE

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Social Operațional Sectorial Dezvoltarea resurselor Umane 2007-2013.
Investește în oameni!

“Corelarea Învățării pentru Viață cu Integrarea Socio-educativă” CIVIS

GHID DE BUNE PRACTICI

AXA PRIORITARĂ 2

„Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”

DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 2.2.

„Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii”

Numărul de identificare al contractului POSDRU/162/2.2/S/140293

Parteneri

Prezentul Ghid de bune practici este elaborat în cadrul Proiectului - Corelarea Învățării pentru Viață cu Integrarea Socio-educativă – proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 Investește în oameni !

Echipa managerială :

Prof. Ariana Bucur

Inspector Școlar General
ISJ Brașov

Manager de proiect

Prof. Mihaela Popa

Director CCD Brașov
Coordonator proiect

Prof. Szasz Diana

Director educativ al proiectului

Prof. Elena Popa

Coordonator monitorizare proiect

Liviu Constandache

Coordonator tehnic

Laura Gunesch

Coordonator consiliere

Laura Gologan

Coordonator financiar

Coordonatori ghid :

Prof. Eugenia Crețoi

Prof. Avădanei Dumitru

Prof. Mariana Constantin

Prof. Cristian Vieru

Beneficiar :

Inspectoratul Școlar Județean Brașov

Parteneri:

*Inspectoratul Școlar Județean Galați
Concept Electronics SRL*

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

GÂNDURI DESPRE CIVIS....

Implicarea unui număr de șaisprezece școli în proiectul CIVIS este cea mai bună dovadă a faptului că dascăli iubesc marile provocări. Faptul că acest program are acum, la final de drum, o serie de rezultate remarcabile, conferă celor două județe implicate (***Galați și Brașov***) dreptul de a ocupa un loc de cinste în sfera învățământului românesc, orientat spre valorile europene. Pot afirma, fără lipsă de modestie, că profesionalismul colegilor mei din cele două județe a devenit evident prin participarea la acest proiect. Ei, alături de alte persoane dedicate, (reprezentanți ai comunităților, de la oameni politici până la jurnaliști sau ONG-iști) au însuflețit un ideal, acela de a oferi o ***A doua șansă*** unor oameni care, din diferite motive, au abandonat școala.

S-a creat un spirit al proiectului, capabil să schimbe destine și să rescrie

adevărate povești de viață. Dotările aduse în școli prin CIVIS reprezintă un avantaj demn de luat în considerare, însă, mai important decât acest aspect, este ***faptul că finalizarea claselor primare sau gimnaziale a constituit, pentru absolvenți, un prim pas spre obținerea unei calificări, adică un nou început celor care au crezut în propriul vis.***

Așadar, pentru profesorii din județele beneficiare, ***CIVIS a însemnat oportunitatea de a putea fi originali în procesul educativ,*** aspect care a adus satisfacții neașteptate atât lor, cât și elevilor cărora le-au redeschis drumul către învățatură. Nu sunt cuvinte mari, ci doar gânduri pline de entuziasm ale unui om care a avut privilegiul de a vedea două mari echipe înfruntând greutăți, confruntând idei, încercând, cu creativitate, determinare și consecvență, să schimbe viața a șaisprezece comunități, aducând o rază de speranță în destinul unor familii.

Prof. Ariana Bucur
Inspector Școlar General
ISJ Brașov

CIVIS LA FINAL

Proiectul CIVIS a reușit să realizeze o intervenție holistică ce a facilitat asigurarea accesului la educație pentru copiii, tinerii și adulții din grupurile vulnerabile aflate în multiple situații de risc. **Proiectul a promovat măsuri integrate de sprijin** pentru persoanele care au abandonat școala, dar și pentru cele care aveau nevoie de competențe profesionale specifice pentru a se implica în gestionarea eficientă a corectării fenomenului de părăsire timpurie a școlii.

Astfel, **întregul demers al proiectului a reprezentat o investiție în oameni și pentru oameni, menită să corecteze nivelul scăzut de educație din mediul rural și părăsirea timpurie a școlii**, ca factori esențiali care cresc riscul de a deveni o persoană inactivă sau șomer de lungă durată.

Toti beneficiarii finanțării accesate de Inspectoratul Școlar al Județului Brașov, fie că sunt copii/tineri, părinți, cadre didactice, consilieri școlari, mediatori, directori, reprezentanți ai autorităților locale sau ai altor factori locali, vor contribui, pe termen mediu și lung, în mod direct, la

consolidarea unei comunități solide, capabilă să susțină un proces de dezvoltare economică și socială durabilă. În alți termeni, programul „**A doua șansă**” **derulat prin proiect a oferit unui număr de peste 360 de persoane servicii integrate de asistență socială și psihopedagogică, condiții optime de învățare și șanse reale de ameliorare a nivelului de educație, de continuare a carierei școlare, de reintegrare la nivel de socio-profesional.**

Pentru asigurarea prevenției riscului de părăsire timpurie a școlii, elevii aflați în risc de abandon școlar au fost susținuți pentru a rămâne în sistemul de educație și a-și dezvolta competențe de comunicare, sociale și civice, în cadrul programelor dezvoltate de Centrele de Asistență Socio-Educativă, structuri inovative dezvoltate la nivelul comunităților locale.

Valoarea adăugată a proiectului este determinată atât de dezvoltarea Centrelor de Asistență Socio-Educativă, cât și de caracterul integrat al serviciilor oferite beneficiarilor. Tehnologia modernă achiziționată din finanțarea europeană a asigurat colaborare și comunicare video în timp real cu membrii comunității, în special cu persoanele din grupul țintă, asigurând un acces facil pentru serviciile de consiliere oferite de specialiștii din centre.

Prin toate activitățile derulate, proiectul **CIVIS** a reușit să ofere soluții viabile pentru satisfacerea nevoilor semnalate și constatate **la nivelul celor 16 comunități locale implicate, în ceea ce privește abandonul școlar** și implicațiile sale negative asupra dezvoltării socio-economice durabile la nivel local.

Prof. Mihaela Popa
Director CCD Brașov

Pe scurt, despre CIVIS

În 14 iunie 2014 a avut loc, la Brașov, lansarea proiectului **Corelarea Învățării pentru Viață cu Integrarea Socio-educativă – CIVIS**, parteneriat între trei instituții: **Inspectoratul Școlar Brașov, Inspectoratul Școlar Galați și Fundația pentru o societate deschisă**. Perioada de desfășurare a fost de 18 luni, între aprilie 2014- septembrie 2015.

Inițiatorii proiectului au pornit de la cifrele îngrijorătoare care arătau rata de abandon școlar și riscul unui grup de preșcolari proveniți din medii defavorizate de a nu fi înscriși într-o formă de învățământ. Astfel, s-a creat mediul propice al continuării școlii într-un program flexibil, program ce încuraja școlarizarea persoanelor, neținându-se cont de vârstă, etnie, sex etc.

Au fost vizate comunitățile rurale sau cele urbane mai mici. **În acestea s-au înființat 16 centre pentru A doua șansă**. S-a oferit astfel oportunitatea reluării studiilor de către cei care au renunțat din varii motive la traseul lor școlar.

Scopul programului **A doua șansă** este atât de a crea un mediu propice finali-

zării studiilor printr-un sistem flexibil, cât și de a-i ajuta pe beneficiarii lui la integrarea în societate. Aici au fost angajați specialiști IT pentru gestionarea întregii tehnologii de ultimă generație cu care au fost dotate aceste centre.

Experți educaționali, experți în consiliere psiho-pedagogică sau asistenți sociali au asigurat bunul mers al proiectului. Aceste 16 puncte au fost coordonate de patru Centre de Asistență Socio-Educativă (CASE). Aici s-au implementat programe de educație remedială și învățare corectivă asistată. După inițierea și lansarea proiectului a existat caravana CIVIS care a avut ca destinație cele 16 localități, caravană ce a invitat la dezbateri reprezentanții comunităților.

S-au detectat nevoile colective ale oamenilor, s-au tras apoi concluzii, iar **CIVIS-ul** s-a dezvoltat apoi ținându-se cont de acestea. Unicitatea acestui proiect a constat în diversitatea grupului țintă.

Au fost avute în vedere mai multe categorii de viitori școlari, pornind de la cei care au abandonat sistemul de învățământ din diverse motive până la aceia care prezentau riscul de nu fi incluși într-o formă de educație din cauza problemelor sociale cu care se confruntă.

Materialul de față își propune o incursiune prin școlile implicate în acest proiect și încearcă să evidențieze impactul avut de acțiunile CIVIS în viața comunităților.

Autorii

Argument

Un proiect european de anvergură înseamnă, pe lângă cifre și raportări făcute, de cele mai multe ori, într-un limbaj de lemn, schimbarea unor destine. Un proiect aduce cu sine îmbunătățiri ce vor fi, mai devreme sau mai târziu, resimțite în viața unor oameni (numiți, în același limbaj standardizat, beneficiari). În paginile ce urmează vă invităm într-o călătorie prin două județe ale României, din zone geografice diferite, dar care, în ultimele **18 luni**, au avut un țel comun: acela de a schimba soarta unor școli prin participarea activă a acestora la proiectul **CIVIS**. O comunitate (fie ea rurală sau urbană) nu poate fi imaginată fără școală.

O instituție de învățământ este cea care dă viață unei lumi formate parcă în jurul acesteia. O școală modernă detectează și răspunde pozitiv nevoilor colectivității pe care o însuflețește.

Provocările lumii contemporane au adus în prim-plan o idee vehiculată din ce în ce mai des, aceea de învățare pe tot parcursul vieții. **CIVIS-ul** s-a dorit a fi, încă de la început, un alt fel de proiect.

Având un scop nobil, acela de a oferi o șansă de școlarizare pentru persoane care nu au finalizat ciclul primar sau gimnazial de învățământ, acest proiect a cuprins mai multe școli din cele două județe (**Brașov și Galați**), instituții în care țintele proiectului s-au sincronizat, datorită oamenilor implicați în **CIVIS**, cu nevoile comunității, cu provocările reale ale fiecărei zone.

În paginile ghidului ne propunem să prezentăm nu numai exemplele de bună practică generate de acest proiect, ci și poveștile de viață schimbate de acesta. Fiecare școală a trăit experiențe inedite, iar povestea **CIVIS-ul** a devenit povestea unor oameni ale căror vieți s-au schimbat în bine. Un demers de o asemenea anvergură este cel care nu își măsoară realizările doar în cifre, ci și în entuziasmul produs în rândul beneficiarilor lui.

Autorii

JUDEȚUL BRAȘOV

Școala Gimnazială Apața

Școala Gimnazială Homorod

Școala Gimnazială Vulcan

Școala Gimnazială 2 Făgăraș

Școala Gimnazială Măieruș

Școala Gimnazială Augustin

Școala Gimnazială Hârseni

Școala Gimnazială 2 Codlea

Preambulul călătoriei!

Pentru realizarea acestui ghid, echipa de management a **CIVIS-ului** a solicitat fiecărei instituții școlare implicate în acest proiect o serie de informații cu privire la impactul pe care l-au resimțit cei implicați în derularea acțiunilor. Fiecare școală a trimis câte o descriere proprie a instituției și o scurtă prezentare a zonei în care este amplasată.

Materialele venite din școli au cuprins și mărturiile unor dascăli care au fost parte activă a programului **CIVIS**. Prezentul material nu dorește a oglindi doar statistici, ci, mai degrabă, a prezenta în rândurile lui trăirile unora dintre acești actori ai proiectului.

Implementarea programului, deși a avut un deziderat comun, a generat diferite provocări diferite de la o comunitate la alta. Proiectul a ridicat o serie de întrebări, rezultatele au fost neașteptate, atitudinea celor din grupul țintă a generat entuziasm în rândul celor care l-au pus în aplicare. Primăriile, biserica, ONG-urile, chiar și agențiile care furnizează cursuri de calificare profesională au venit în sprijinul școlilor, punându-se astfel bazele unui parteneriat de durată.

Cadrele didactice au considerat participarea în acest proiect o șansă profesională aparte. Multe capitole ce urmează sunt scrise în manieră personală, evident subiectivă, de către cei ale căror povești de viață au fost animate de participarea la acțiunile **CIVIS**.

Prof. Cristian Vieru

Moto-ul proiectului:

„Natura ne aseamănă, educația ne deosebește.”

Confucius

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „OVID DENSUȘIANU” FĂGĂRAȘ

Țara Făgărașului reprezintă o regiune cu adevărat binecuvântată. Accesul în regiune este facilitat de configurația munților (poziționați în centrul țării), de prezența a numeroase văi și cursuri de apă, dar și de altitudinile scăzute. ***Zona Țara Făgărașului este străbătută de DN 1-Europa 68 și de DN 73 A.***

Școala Gimnazială Ovid Densusianu Făgăraș a fost, este și va rămâne o instituție de învățământ cu tradiție din zona Țării Făgărașului. Școala s-a dezvoltat treptat, fiind astăzi una dintre cele mai renumite din municipiu, recunoscută pentru rezultatele obținute în pregătirea școlară și în educația elevilor.

Înființată în anul 1926, ea a funcționat într-o clădire situată pe strada Tăbăcari, nu departe de locul în care funcționează astăzi. ***La 12 septembrie 1970 a fost inaugurat un nou corp de clădire*** cu 2 etaje, cuprinzând 19 săli de clasă, laboratoare, cabinete de specialitate, precum și dependințe. ***Anul 2010 a adus comasări*** și în instituțiile școlare din Făgăraș, astfel încât școlii noastre i-a fost arondată Școala Generală Nr. 4, din cartierul Galați. Tot aici ***am realizat, cu ajutorul ISJ Brașov, și cursuri de ADȘ (a doua șansă), unde 36 de cursanți*** au desfășurat o bogată activitate. Aceste cursuri împreună cu un program de

prevenție pentru cei mici au reprezentat un câștig imens pentru unitatea noastră școlară.

Prof. Claudiu Molnar

Programul „A doua șansă”

Programul de tip „A doua șansă”, pentru învățământul secundar inferior, a avut ca scop asigurarea accesului la educație pentru ***36 adulți de etnie rromă***, care au absolvit învățământul primar, însă nu au finalizat învățământul secundar. Acestora li s-a oferit un pachet de servicii integrate de orientare, consiliere și subvenții.

Programul „A doua șansă” este o oportunitate accesibilă membrilor comunității care, din varii motive, au fost nevoiți să întrerupă procesul educațional. Pentru integrarea socială a acestora, programul vine în întâmpinarea lor cu oportunitatea studiilor comasate.

Pentru informarea posibililor beneficiari ai Programului „A doua șansă”, un rol capital îl deține implicarea școlii și a mediatorilor școlari, precum și conlucrarea cu instituții și ONG-uri direct interesate. ***Parteneri ai școlii în promovarea Programului sunt Serviciul de Asistență Socială, Partida Rromilor ProEuropa, Biserica și reprezentanți ai cultelor religioase, precum și mijloacele mass-***

media locale (televiziune, radio, presa scrisă).

Programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior are drept scop sprijinirea persoanelor cu vârsta de peste 14 ani care nu au finalizat învățământul gimnazial, astfel încât acestea să își poată completa și finaliza educația de bază din cadrul învățământului obligatoriu, precum și **pregătirea pentru obținerea unei calificări profesionale într-un anumit domeniu.**

Spre exemplu, din punctul de vedere al unui profesor de limbi moderne, acest program a reprezentat o provocare inedită, atât în ceea ce privește modul de abordare al programei pentru cursanții acestui program, cât, mai ales, în alegerea acelor modalități de lucru pentru cursanți, care să-i ajute pe aceștia să dobândească informații folositoare de utilizare a limbii engleze.

Provocarea majoră a venit tocmai din faptul că **majoritatea beneficiarilor au vârste cuprinse între 30 și 50 ani.** În cadrul programului "A doua șansă", în ceea ce privește limba engleză, am avut în vedere ca procesul de predare-învățare să fie astfel conceput, încât să ofere cursanților cât mai multe ocazii de a utiliza în mod intensiv elementele de construcție a comunicării învățate.

Astfel, în limitele cunoștințelor dobândite, cursanții au putut să înțeleagă și să producă, la rândul lor, mesaje adecvate într-un anumit context.

Conținuturile lecțiilor au fost centrate pe interesele și particularitățile de vârstă

ale cursanților, având o aplicabilitate practică imediată, fiind folosite exemple din viața de zi cu zi și situații culese din realitate. Utilizarea planșelor și a suportului vizual pe tot parcursul cursului a fost de un real ajutor pentru cursanți care au reușit să asocieze mult mai ușor informațiile teoretice și vocabularul predat.

Activitățile propuse au urmărit dezvoltarea personală, incluziunea socială, formarea pentru învățarea pe parcursul întregii vieți, formarea și dezvoltarea competențelor-cheie care **să-i confere adultului-cursant aceleași posibilități de evoluție ulterioară ca și absolventului de învățământ obligatoriu.**

De asemenea, dat fiind faptul că majoritatea cursanților provin din medii defavorizate, iar unii dintre ei se confruntă cu mari dificultăți de ordin personal sau familial, pe lângă predarea limbii engleze, s-a urmărit și consilierea cursanților în ceea ce privește utilitatea cunoașterii acestei limbi, făcându-se apel la exemple concrete din realitatea cotidiană.

Pe parcursul cursului de limba engleză, cursanții programului **"A doua șansă"** au înțeles importanța comunicării eficiente și a accesului la informație, ceea ce, în viitor, le poate permite o mai ușoară inserție pe piața muncii și/sau găsirea unui loc de muncă mai bun.

Prof. Raluca Munteanu

Impresii în urma derulării programului „A doua șansă”

Programul de reintegrare școlară „A doua șansă” a venit în sprijinul persoanelor care au depășit vârsta legală de școlarizare, fără să participe complet la propria educație, la nivelul învățământului obligatoriu. În acest context, programul oferă posibilitatea continuării și finalizării studiilor obligatorii, fără a fi necesară întreruperea activității profesionale sau familiale.

Pentru adulții fără carte, reintegrarea școlară este singura cale spre un viitor mai bun. Aceștia sunt oameni pe care greutățile vieții i-au îndepărtat de școală. Fiecare are o poveste tristă din care a învățat că cel mai important lucru în viață este să ai un nivel minimal de pregătire, pentru a te putea integra social și pentru a-i putea ajuta pe cei din jurul tău.

Astăzi, datorită acestui proiect, s-au reîntors în bănci și privesc cu mai multă încredere spre propriul viitor. Au înțeles că fără carte nu poți face nimic. Acești oameni nu regretă nicio clipă decizia de a se fi întors într-o instituție de învățământ, pentru că, acum, au descoperit că școala le place, că **pot face mai mult pentru viața lor și a copiilor, că pot visa la un loc de muncă.** Acest proiect este o provocare atât pentru profesori, cât și pentru elevi.

În programul „A doua șansă”, disciplinele de studiu sunt organizate pe module obligatorii și opționale, bazate pe un curriculum specific. Activitățile de

învățare oferite drept sugestii, în cadrul acestui program, permit exersarea, aprofundarea și dezvoltarea achizițiilor anterioare ale elevilor și însușirea de noi cunoștințe. Cursanții (în număr de 18 într-o clasă) sunt încurajați să comunice atât între ei, cât și cu profesorii. Scopul programului este acela de a îmbunătăți calitatea infrastructurii educaționale din Făgăraș, prin asigurarea unui învățământ de calitate și prin participarea populației școlare la procesul educațional.

Cred că acest proiect și-a atins scopul și a redus fenomenul de părăsire timpurie a școlii. Mă consider norocoasă să fac parte din echipa care s-a implicat în acest proiect, căci fiecare om merită o a doua șansă. **În baza diplomei de opt clase, cursanții se vor putea înscrie, apoi, la diverse cursuri de formare,** astfel încât să obțină o calificare și să aibă șansa de a-și găsi un loc de muncă.

Profesor Stela Bîrghișan

Programul „A Doua Șansă” din cadrul Proiectului POSDRU, intitulat „Corelarea Învățării pentru Viață cu Integrarea Socio- Educativă - CIVIS” a fost implementat în școală din anul 2014 și a venit în sprijinul persoanelor care au abandonat școala, depășind cu cel puțin 4 ani vârsta clasei.

Având ca moto citatul lui Victor Hugo „**Acela care deschide poarta unei școli, închide o închisoare**”, proiectul

CIVIS, a urmărit să le ofere participanților la programul ADȘ posibilitatea de a-și termina studiile gimnaziale în vederea facilitării obținerii unui loc de muncă.

Am urmărit formarea și dezvoltarea deprinderilor de lucru și informare cu ajutorul tehnologiei informației și comunicării, în vederea facilitării obținerii unui loc de muncă în concordanță cu cerințele și ofertele pieței muncii. Din partea cursanților, am constatat un mare interes în utilizarea calculatorului, interes stârnit probabil de atracția pe care o manifestă copiii și nepoții lor pentru orele de TIC. **Programul mi-a permis colaborarea și schimbul de experiență cu mai mulți colegi (cadre didactice de diferite specialități, psihologi, metodiști etc) din școală și din Centrele de Asistență Socio-Educativă, din județele Brașov și Galați, atât în cadrul cursului de pregătire de la Tulcea, cât și pe parcursul derulării proiectului CIVIS.**

Prof. Daniela- Lidia Jager

Am predat matematica unor adulți care nu au absolvit învățământul obligatoriu și au absolvit învățământul primar (dar nu au finalizat învățământul secundar inferior), persoane de etnie romă din mediul rural. Am observat, de-a lungul timpului, ca în problemele cu caracter aplicativ, în special în cele în care intervin unitățile monetare, aceștia gândesc foarte bine și efectuează și calculul corect. Am făcut și aplicații cu folosirea calculatorului de buzunar, la cererea acestora, pentru ca nu știau toți să-l folosească.

Am avut în grupa 18 elevi, totuși majori, de toate vârstele. Munca cu adulții este interesantă, cu totul altfel decât cea cu copiii. Era o altfel de înțelegere între ei, toți se cunoșteau între ei, își cunoșteau problemele. Se ajutau unii pe alții, erau foarte uniți. **Consider că programul „A doua șansă” adresat cetățenilor majori de etnie romă este o adevărată „șansă” pentru aceștia, în ceea ce privește integrarea lor mai ușoară pe piața muncii.**

Prof. Corina Răduleț

ȘCOALA GIMNAZIALĂ AUGUSTIN

Comuna Augustin se află în sudul depresiunii Baraolt, la o altitudine de 475 de metri de la nivelul mării.

Localitatea Augustin *este atestată documentar încă din anul 1606*, prin documentul local aflat în Arhivele Primăriei comunei Căpeni din județul Covasna. În anul 1868 a fost ridicat din lemn primul local al școlii, iar în anul 1886, din zidărie, a fost ridicată o nouă clădire. În anul școlar 1975-1976, clădirea a suportat reparații capitale aspectul interior devenind mult mai atractiv.

În prezent, *activitatea se desfășoară în două corpuri de clădire, având în total 11 săli de clasă dotate cu mobilier nou, table magnetice*. Clădirile sunt prevăzute cu uși și geamuri termopan. Cursurile sunt frecventate în total de **430 de elevi**, cuprinzând atât ciclul primar, gimnazial cât și grădinița.

Programul „A doua șansă”- Educația, o șansă pentru fiecare!

În prezent, comunitatea noastră se confruntă cu o problemă, pe cât de reală, pe atât de gravă: gradul tot mai mare al abandonurilor școlare în rândul copiilor (preșcolari și elevi), precum și părăsirea timpurie a sistemului școlar. În prezent, forței de muncă disponibile în mediul rural

îi lipsește educația de bază, implicit și o formă de calificare pentru o specialitate sau o meserie.

Proiectul „A doua șansă” contribuie la ameliorarea acestei probleme, prin organizarea unei oferte educaționale menite să răspundă nevoilor acestei categorii defavorizate. Fenomenul de abandon este cauzat de numeroși factori de influență cumulați. Dintre aceștia, cei mai semnificativi sunt familia, mediul de viață, performanțele școlare obținute până în prezent, comunitatea integrantă, dar și alții care au o oarecare înrâurire asupra progresului persoanelor.

În majoritatea familiilor cu risc de abandon, din mediul rural, sărăcia este principalul motiv al ruperii de mediul școlar. Acesta reprezintă elementul declanșator pentru toate fenomenele următoare, creând **un cerc vicios din care copilul poate ieși numai prin muncă, voință, maturitate și înțelepciune extraordinare.**

Din cauza sărăciei, copiii sunt solicitați la o multitudine de treburi gospodărești, în detrimentul timpului acordat studiului și, de asemenea, după o anumită vârstă, părinții pretind copiilor să muncească pentru a aduce bani în casă. În plus, cei care au abandonat deja școala, deseori, nu se pot ocupa de educația proprie, pentru că de ei depind alte persoane aflate în îngrijire.

Proiectul „A doua șansă” contribuie la atenuarea acestor probleme prin oferirea de sprijin, subvenții și un climat de lucru potrivit. În cazul membrilor grupurilor defavorizate (romi, copii cu dizabilități fizice sau intelectuale, delincvenți juvenili, copii din familii destrămate etc.), excluderea socială este un factor esențial în parcursul școlar al copiilor. Acestora le este deoseori refuzat accesul liber la o educație de calitate (la școli), sunt marginalizați, evitați și excluși din grupuri sociale, sunt descurajați atât de către familie, cât și de către școală și comunitate, în general.

Proiectul se adresează persoanelor care au abandonat învățământul obligatoriu - nu mai frecventează școala și au cel puțin 4 ani în plus față de vârsta specifică ultimei clase. Proiectul urmărește reintegrarea lor în educație pentru a le oferi măcar pregătirea de bază pentru abordarea unei meserii viitoare.

Atât programele, cât și metodologia de aplicare a programului „*A doua șansă*” au fost explicate pe larg în cadrul cursurilor de formare, la care cadrele didactice au participat înainte de derularea acestui program în unitatea școlară.

De asemenea, fiecare cursant a primit un kit educațional care conținea atât rechizite utile parcurgerii programului cât și manuale. În plus, școala a fost dotată cu un laptop, un aparat foto, kit-uri educaționale specifice disciplinelor studiate

și materiale sportive pe care le-am utilizat în cadrul activităților nonformale.

Promovarea programului în comunitate. Caravana CIVIS

Proiectul CIVIS a venit la Școala Gimnazială Augustin ca o soluție optimă pentru problema abandonului școlar și pentru reducerea riscului de părăsire timpurie a școlii. Programul a fost promovat la nivelul întregii comunități atât prin pliante, anunțuri, cât și prin activitățile organizate cu beneficiarii proiectului.

Prin discuții purtate la nivelul comunității, am reușit să le captăm atenția potențialilor cursanți, reliefând următoarele aspecte:

- **atmosfera pozitivă și informală**, care îi ajută pe cursanți să se simtă bine, încrezători și motivați, diferită de cea trăită anterior în școală și de sentimentele negative asociate;
- **un proces „consultativ”** în care cei care învață sunt implicați și li se dă un control asupra învățării lor, un program și o programă flexibile, adaptate nevoilor și intereselor acestora;
- **o învățare** construită pe experiențele, abilitățile, interesele, ambițiile și cultura adulților tineri care să fie relevantă pentru viața lor și să fie direcționată către propriile necesități;

- **resursele și materialele didactice** care sunt complexe, diversificate, interesante, fiind corespunzătoare cu vârsta, interesele și dorințele de învățare a adulților, folosirea

tehnologiei informației și comunicării (TIC);

-recompensele financiare, sub forma subvenției de studiu, oferite la promovarea nivelului sau a anului școlar.

În cadrul proiectului POSDRU „**Prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii – Corelarea Învățărilor pentru Viață cu Integrarea Socio-educativă – CIVIS**”, Școala Gimnazială Augustin, reprezentată de doamna Bumbea Dana, cu statut de tutore pe grila proiectului, s-a preocupat de organizarea și derularea unei caravane pentru creșterea gradului de conștientizare în vederea prevenirii și reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii. Dacă cele două medii educaționale – școala și familia – se completează și se susțin, ele asigură într-o mare măsură bună integrare a copilului în activitatea școlară și pe plan general în viața socială.

Caravana CIVIS a poposit la Augustin în data de 7 mai 2015. Au fost invitați cursanți ADȘ, profesori, elevi și primarul comunei. S-au prezentat modele de succes, cum a fost cel al domnului Pavel Petru care, în urma experienței sale, a dorit să transmită și comunității locale faptul că este importantă educația, el fiind nevoit să abandoneze timpuriu școala. Dumnealui a încurajat populația școlară aflată în aceeași situație să se înscrie pentru continuarea studiilor, să frecventeze cursurile, chiar dacă, de multe ori, nu este ușor, deoarece, în final, au șanse mult mai mari de angajare.

Caravana CIVIS – Reflecție și acțiune **Dificultăți întâmpinate:**

- **lipsa unor programe** de formare în ceea ce privește educația adulților
- **unele conținuturi** din programe nu sunt adecvate ciclului secundar inferior, cu atât mai mult cu cât lucrăm cu elevi care au abandonat școala
- **lipsa unor subvenții** lunare care să-i stimuleze pe cursanți
- **dificultăți de învățare** ale unor elevi

Experiențe pozitive:

- **cursanți** care, din dorința de a fi prezenți la toate orele, au venit însoțiți de copiii lor, unii dintre ei fiind foarte mici;
- **elevi dornici** să citească suplimentar acasă pentru a-și îmbunătăți exprimarea;
- **unui cursant** care tocmai a absolvit ciclul secundar inferior i s-a oferit un loc de muncă.
- **entuziasmul unor elevi** i-a determinat pe cei mai puțin interesați să nu renunțe și să continue școala.
- **în timpul orelor** elevii s-au simțit egali, au dezvoltat atitudini non-discriminatorii.
- **a existat mereu** o atmosferă de relaționare și comunicare, un mediu incluziv.

Proiectul și-a propus să reintegreze în sistemul de învățământ copii și tineri care au abandonat școala, astfel încât, cât mai mulți dintre ei să finalizeze cel puțin ciclul primar de școlarizare. În plus, obiectivul proiectului este să susțină preșcolarii și elevii veniți din comunități dezavantajate. Promovarea proiectului în comunitate, a activităților ce se desfășoară în cadrul proiectului, dar, mai ales, a promovării poveștilor de viață, reprezintă **o poveste de supraviețuire, o poveste a celor care au prețuit școala, comunitatea și care pot fi exemple de urmat pentru mulți dintre elevii zilelor noastre.**

Prof. Dana Bumbea

ȘCOALA GIMNAZIALĂ VULCAN

Din orice parte e privită, **comuna Vulcan oferă un decor de poveste**. Aflată în imediata vecinătate a Brașovului, este o localitate tipic săsească, ce păstrează încă farmecul Evului Mediu. **Numele comunei Vulcan se pare că ar deriva de la toponimul Wolkendorf, cum se numea comuna în limba germană, din timpuri mai vechi, tradus "Satul norilor"**.

Comuna cuprinde satele Vulcan și Colonia 1 Mai, cu o populație totală de 4567 de persoane din care: români - 3904; germani - 86; maghiari - 5; alte naționalități - 572. Prima atestare documentară datează din anul 1377.

În localul de școală, construit în anul 1893, învățau elevii de naționalitate germană. **La 1 decembrie 1940**, intră în funcțiune actuala școală, construită prin efortul sătenilor și a învățătorilor vremii. Deoarece populația școlară era în continuă creștere, **în anul 1963**, clădirea a fost extinsă, prin contribuția voluntară a cetățenilor, cu încă patru săli de clasă.

În prezent, Școala Gimnazială Vulcan are arondată și Școala Primară Colonia 1 Mai, instituții la care învață 509 elevi.

Pentru buna desfășurare a procesului de învățământ, școala este dotată cu cabinete pentru istorie, matematică, fizică, chimie, muzică, geografie, un laborator de informatică AEL, conectat la internet, o

bibliotecă cu peste 6000 de volume, sală de sport modernă, teren de sport.

Programul „A doua șansă”- Educația, o șansă pentru fiecare!

Programul „A doua șansă” reprezintă o inițiativă a Ministerului Educației care vine în întâmpinarea unei probleme des întâlnite în comunitățile defavorizate: existența unui număr mare de persoane care au depășit vârsta legală de școlarizare, fără a fi reușit să participe, complet sau deloc, la propria lor educație, la nivelul învățământului obligatoriu. Nu există o limită superioară de vârstă pentru cei care doresc să se înscrie în acest program.

Condiția este ca aceștia să fi depășit vârsta legală pentru a fi încadrați (reîncadrați) în învățământul de masă. **La terminarea cursurilor corespunzătoare învățământului primar și, respectiv, învățământului secundar inferior, cursantul beneficiază de un Certificat de absolvire.** Disciplinele de studiu sunt organizate pe module obligatorii și opționale, bazate pe curriculum-ul specific programului “A doua șansă”.

Programul “A doua șansă” a debutat la Școala Gimnazială Vulcan în anul 2012 cu un număr de 29 cursanți. În prezent, urmează cursurile un număr de

28 de elevi. Școala noastră a promovat valorile culturii rrome implicându-i pe cursanții de la „A doua șansă” în diverse activități, cu scopul de a pune în valoare tradițiile și aptitudinile acestei etnii. În acest sens, cursanții nostri au participat la diverse concursuri județene (de desen, dansuri tradiționale rrome etc), obținând rezultate deosebite și reușind, astfel, să promoveze în comunitate egalitatea șanselor.

Biserica din localitate și alte asociații umanitare și-au manifestat disponibilitatea de a veni în sprijinul elevilor cu situație materială precară. În acest sens, școala noastră a încheiat parteneriate cu diverse asociații și instituții (asociația Aurora, biserica ortodoxă „Înălțarea Domului”, Poliția etc). Colaborarea cu aceste instituții a ajutat la identificarea nevoilor, venind în sprijinul cursanților.

Asociația Aurora le oferă zilnic o masă caldă, rechizite, cadouri de sărbători, decontarea cheltuielilor de navetă, dar și organizarea diferitelor activități cultural-artistice, implicându-i și pe acești elevi. Și celelalte instituții partenere ne-au oferit tot sprijinul cu ocazia diverselor activități organizate de școală.

În cadrul activităților nonformale, cursanții au vizitat diferite firme din localitate, unde au primit informații despre specificul activităților pe care acestea le desfășoară, oferindu-li-se posibilitatea de a cunoaște diverse meserii (tâmplar, geamgiu, prelucrarea lemnului, fermier, constructor). Scopul acestor activități a fost de a-i orienta profesional pe cursanți.

Curriculumul la decizia școlii a fost adaptat nevoilor elevilor, realizându-se, prin propunerea disciplinelor opționale de

către cursanți și de către părinții acestora, în cadrul ședințelor.

Promovarea programului în comunitate. Caravana CIVIS

Un rol important în promovarea programului „A doua șansă” în comunitate îl are mediatorul școlar. Acesta contribuie la o mai bună înțelegere a realității comunității de rromi, poate interveni în caz de conflict, îndeplinind funcția de persoană-resursă.

Mediatorul școlar este o verigă de legătură între școală și comunitate, prin faptul că atât informațiile de care dispune în legătură cu situația comunității, cât și competențele interculturale pe care le deține, conduc la o poziție de mediere și facilitare a comunicării. Mediatorul școlar reprezintă totodată un mecanism necesar pentru îmbunătățirea înțelegerii reciproce, a comunicării dintre cadrele didactice și elevi sau părinții rromi. Aceasta contribuie la îmbunătățirea calității educației pe care o primesc elevii rromi, dar și la o mai bună implicare a părinților în viața școlară a elevilor. De asemenea, acest program a fost promovat prin organizarea unor activități la care au participat atât elevii școlii, părinții acestora, cât și cei din conducerea locală a comunității.

În cadrul caravanei Civis, la Școala Gimnazială Vulcan a avut loc activitatea – „Școala ne împrietenește”, activitate nonformală din cadrul proiectului CIVIS, în care școala noastră este parteneră. Activitatea s-a desfășurat în cadrul unei emisiuni televizate. **Emisiunea moderată**

de Mircea Voicu de la Radioteleviziunea Nova Brașov s-a desfășurat pe parcursul a două ore, având ca invitați, pe lângă colectivul școlii, reprezentanți ai administrației publice locale, ai ISJ Brașov, preotul Ioan Bășa, reprezentantul fundației Aurora, reprezentanți ai părinților și elevi. Emisiunea a început cu o dezbatere pe seama realităților locale, Vulcanul în context socio-economic, urmată de o prezentare a realizărilor școlii noastre, de către directorul școlii, Marius Adrian Doda. Elevii școlii noastre, împreună cu cadrele didactice coordonatoare, au pregătit diverse momente artistice. Au fost create și ateliere de lucru în care elevii noștri au realizat măștișoare pe care le-au oferit invitaților.

În data de 11.03.2015, la **Radioteleviziunea NOVA TV Brașov, a avut loc a doua emisiune TV în cadrul Caravanei CIVIS, care a avut ca temă „Familia și școala - parteneri în educație”.** A fost o emisiune duplex în colaborare cu televiziunea Neptun TV din Constanța. În studioul din Brașov, au fost prezenți d-na prof. Mihaela Popa, director al CCD Brașov cât și dl. Marius-Adrian Doda, directorul Școlii Gimnaziale Vulcan.

În data de 08.04.2015, la **Radioteleviziunea NOVA TV Brașov, a avut loc a treia emisiune TV în cadrul Caravanei CIVIS, care a avut ca temă „Părăsirea timpurie a școlii – cauze și efecte”.** Au fost dezbătute probleme legate de cauzele abandonului școlar, factorii care determină părăsirea școlii de către anumiți copii, implicarea comunităților locale în,

dacă nu stoparea, atunci în diminuarea numărului de copii care, din diverse motive (materiale, sociale etc), ajung să nu mai vină la școală. De asemenea, au fost purtate discuții și despre implicarea școlii în acest fenomen, cum poate școala să-i atragă pe acești tineri din nou, cât și despre importanța consilierii acestora în cadrul centrelor constituite în acest proiect CIVIS.

În data de 15.05.2015, la Școala Gimnazială Măieruș–CASE 1, a avut loc întrunirea finală a școlilor implicate în proiectul CIVIS din Centrele de asistență socio-educativă din Măieruș și Codlea. La acest eveniment, au participat directorii școlilor implicate în proiect, cadre didactice, precum și reprezentantul AJOFM Brașov. **Participanții au făcut o analiză a rezultatelor obținute în cadrul proiectului, evidențiind beneficiile programului „A doua șansă” și implicațiile acestuia în viața comunității.**

Prof. Marius Doda

ȘCOALA GIMNAZIALĂ MĂIERUȘ

Localitatea Măieruș face parte din zona istorică numită Țara Bârsei, fiind situată la 31 km de municipiul Brașov. Populația comunei este de 2920 de locuitori, 53, 9% români, 43, 63% rromi și 2, 47% germani. Economia măierușeană se bazează în principal pe exploatarea lemnului și creșterea animalelor, dar există și agenți economici care se dezvoltă tot mai mult.

În special, în rândul etnicilor rromi, există numeroase familii care locuiesc în condiții sub pragul sărăciei, care trăiesc din venitul minim garantat, din activități ocazionale sau ca zilieri. Culesul fructelor de pădure și al ciupercilor, confecționarea de măști și coșuri din nuiile, dar și munca sezonieră, în străinătate, le aduc venituri suplimentare.

Școala Măieruș, atestată documentar cu peste 300 de ani în urmă, este o instituție în slujba comunității, care oferă șanse egale fiecărui elev de a avea acces la o educație de calitate, astfel încât absolvenții să se poată adapta cât mai ușor la cerințele vieții sociale.

Școala noastră este deschisă pentru toți cei care au nevoie de educație și în opinia noastră, educația nu este un privilegiu, ci este un drept al tuturor. Școala satisface nevoia elevului de a se simți competent și integrat în colectiv. Avem ca prioritate pregătirea copiilor pentru o lume în schimbare, formându-le capacități, deprinderi și competențe care să le permită să-și găsească locul și menirea socială. **Respectăm fiecare elev, oricât de modeste ar fi rezultatele școlare, identificând atuul și aptitudinile fiecăruia pentru a le putea valorifica.**

Educăm copiii pentru a deveni buni cetățeni și pentru a avea spirit civic. Școala noastră acceptă rolul de inițiator, susținător și catalizator al comunității, de continuator al tradițiilor locale.

În prezent, funcționăm cu trei niveluri de învățământ, preșcolar, primar și gimnazial, având înscriși **552 de elevi, repartizați în 5 grupe și 21 de clase. Structura etnică a populației școlare este de 70 % rromi, 29 % români și 1% sași.**

Din nefericire, foarte mulți dintre elevii de vârstă școlară provin din familii cu un nivel de trai foarte redus, cu părinți analfabeți sau semianalfabeți, care nu conștientizează importanța educației copiilor, în ameliorarea nivelului de trai, și care nu pot sau nu știu să ofere sprijin în educația copilului. În aceste condiții, am fost nevoiți să gândim o strategie pe termen mediu și lung prin care să rezolvăm problemele cu care ne confruntăm.

Ne-am implicat în proiecte prin care am achiziționat mijloace și materiale didactice performante care să motiveze atât profesorii cât și elevii să vină la școală cu cât mai multă plăcere.

În jurul elevilor s-a creat o comunitate de suport care începe să funcționeze în contextul în care părinții, elevii și ceilalți membrii ai comunității se consideră unii pe alții parteneri.

„A doua șansă” și chiar mai mult...

Sunt profesor învățământ primar de 20 de ani, în aceeași școală în care am fost și elevă și nu mă surprind multe lucruri. **Programul „A doua șansă” m-a făcut să**

privesc cu alți ochi comunitatea, educația pe care o ofer. În cadrul programului, mi-am întâlnit foștii elevi și..... au apărut întrebările: Unde i-am pierdut? Unde am greșit?! Am încercat să caut răspunsuri...

Nu la fel au stat lucrurile în cazul elevilor cursanți, azi, la „A doua șansă”. *Cei mai mulți dintre ei au atins un caiet sau un creion o data cu intrarea la școală, deoarece nu au frecventat grădinița.*

În cadrul programului „A doua șansă” am încercat să pun pe primul loc educația nonformală. Astfel, obiectivele au fost pe termen scurt, metodele de predare-învățare s-au bazat cu precădere pe tehnici participative, relația profesor-elev un parteneriat, iar cursanții înșiși au identificat nevoile și metodele de învățare ghidați doar de mine.

Am început să trăim ce n-am trăit la timp șiam jucat „Piticot”, „Nu te supăra frate”, învățând astfel să numărăm. Am fost surprinsă să-i văd cum la 12 sau 35 de ani descoperă aceste jocuri. Povestea a continuat...

Au urmat lecțiile cu accentuat caracter practic, care i-au invitat la observație, la intervenție personală, dar și la cooperare și le-a descătușat energiile mentale și sufletești. Limbile s-au dezlegat fără prea multă așteptare și bucuriile reușitelor au fost evidente. Îmbunătățirea rezultatelor școlare și însușirea valorilor morale am observat-o după punerea în discuție a unor modele comportamentale din comunitate și din afara ei. Nu este același lucru să vorbești despre cele mai importante funcții în comunitate (primar, doctor, preot, polițist etc.) cu

a vorbi față în față cu oamenii care reprezintă aceste funcții. Îi învățăm pe copii să nu fure, să nu lovească, să nu mintă, iar când agenții de la secția de poliție locală le arată consecințele negative, impactul este maxim.

Am învățat că nu este suficient să povestesc elevilor mei despre obiceiuri și tradiții, ci trebuie să particip alături de ei la șezători și la slujbele de la biserică, să organizăm noi serbări de Crăciun, de Paște. Au fost reticenți și rușinați înainte să prezinte primul lor spectacol de colinde, dar mândria de pe chipurile lor, când au primit ropote de aplauze, a meritat tot efortul.

Le-am spus cum să-și păstreze sănătatea, dar nu le-am arătat un spital și ce dureros este să fii bolnav. O să constatați nu numai respectarea regulilor de igienă, pentru a nu se îmbolnăvi, dar și dorința de a deveni omul care salvează vieți – doctorul.

Cursanții au participat cu interes și chiar s-au pus în situații de viață adevărate fiind primar, polițist, preot, doctor. La finalul programului, consider că am reușit să transmit cursanților mei experiența de viață a generațiilor adulte, în scopul pregătirii lor pentru integrarea în societate.

Dincolo de toate experiențele trăite, predând la „A doua șansă” am învățat o lecție: „Nu putem schimba lumea, dar putem schimba lumea cuiva.”

Prof. Ionela Potoschi

Pentru noi, ca profesori, este o adevărată provocare în slujba căreia ne-am pus

toate mijloacele, metodele și resursele, pentru a modela profilul unui OM, al unui cetățean capabil să înțeleagă libertatea în limitele responsabilității și democrația ca un regim politic care-i dă putere grație implicării și participării la viața comunității locale sau naționale.

Școala Măieruș s-a deschis cursanților ADȘ care, din diferite motive, nu a finalizat procesul de educație și au găsit de cuviință să se întoarcă în școală, datorită spiritului care domnește aici și care înalță omul în primul rând din punct de vedere moral și civic.

De aceea, consider că este foarte important să fii alături de colegii tăi, să comunici și să lucrezi în echipă, să te formezi pe tine și să contribui la formarea acestor cursanți ca cetățeni și membri activi ai societății în care trăiesc, să le inoculezi valorile care trebuie respectate în familie, astfel ca ei să poată asigura copiilor lor un mediu propice dezvoltării și educării unui om cu gândire flexibilă și pozitivă, în relațiile ce le va dezvolta ca adult, membru al unei comunități.

Ca profesor de istorie am organizat multe activități menite să promoveze evenimente legate de istoria locală, în scopul dezvoltării sentimentului patriotic, dar și îmbogățirii cunoștințelor istorice, pentru că **„Trecutul este o lampă așezată la intrarea viitorului ca să risipească în parte întunericul ce-l acoperă.” (Lamennais)** Platon spunea că „începutul este cea mai importantă parte a muncii” așa că am început... am continuat, încercând să depășim toate

obstacolele, prin implicare și cooperare, și am reușit să oferim o a doua șansă celor care au înțeles rolul important al educației în formarea unei lumi civilizate.

Prof. Alina Tânjală

Promovarea programului în comunitate. Caravana CIVIS

Promovarea proiectului CIVIS în comunitate a fost determinată de dorința de a atrage către școală cât mai mulți potențiali beneficiari. Având șansa de a fi unul dintre Centrele de asistență socio-educativă, am elaborat o ofertă variată de servicii de sprijin, care să stârnească interesul membrilor comunității.

Cea mai importantă componentă a fost programul „A doua șansă” care își propune să reintegreze în sistemul de învățământ tineri care au abandonat școala. În contextul situației socio-economice actuale, tinerii adulți cu un grad de alfabetizare redus (deseori descriși ca fiind „analfabeți funcționali”) și cu o educație de bază limitată, se lovesc de un dezavantaj major ce include: **lipsa oricărei calificări sau un nivel redus de calificare; șomajul și lipsa accesului la piața forței de muncă; venituri mici și sărăcie; standarde de trai joase și probleme de sănătate;** lipsa unei vieți de zi cu zi organizate care poate duce la dezvoltarea de atitudini anti-sociale și/sau la munca ocazională în economia subterană; excluderea din societate.

Prin discuții directe în comunitate, le-am captat atenția potențialilor cursanți, prin evidențierea următoarelor aspecte:

- **atmosfera pozitivă și informală**, care îi ajută pe cursanți să se simtă bine, încrezători și motivați, diferită de cea trăită anterior în școală și de sentimentele negative asociate;
- **un proces „consultativ”** în care cei care învață sunt implicați și li se dă un control asupra învățării lor, un program și o programă flexibile, adaptate nevoilor și intereselor acestora;
- **o învățare construită** pe experiențele, abilitățile interesele, ambițiile și cultura adulților tineri care să fie relevantă pentru viața lor și să fie direcționată către necesitățile lor;
- **resursele și materialele didactice** care sunt variate, interesante și corespunzătoare cu vârsta, interesele și dorințele de învățare a adulților, folosirea tehnologiei informației și comunicării (TIC);

- **recompensele financiare** sub forma subvenției de studiu. Ce concluzie am tras în urma promovării acestui proiect în comunitate? De ce până anul trecut nu am reușit să înființăm nici o clasă de „A doua șansă”, iar în CIVIS am început cu 3 clase și 69 de cursanți? Răspunsul stă în interacțiunea directă a echipei de proiect cu membrii comunității. Dacă anterior am considerat că este suficient a lipi câteva afișe informative pe geamurile magazinelor, de această dată am mers în comunitate.

Pe fondul încrederii câștigate, am discutat direct cu potențialii cursanți,

prezentându-le multiplele avantaje pe care le-ar avea în urma finalizării a 8 clase și le-am arătat disponibilitatea noastră de a-i sprijini în depășirea dificultăților cu care se confruntă.

Caravana CIVIS a ajuns marți, 10 februarie 2015, la Școala Gimnazială Măieruș. Având ca scop conștientizarea populației în vederea prevenirii și reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii, evenimentul a adus împreună elevi, cadre didactice, primarul comunei, consilieri locali, reprezentanți ai instituțiilor locale (Biserica ortodoxă, Ocolul Silvic Măieruș) și ONG-uri care pot contribui eficient, prin colaborare și parteneriat, la prevenirea și combaterea abandonului școlar.

Primarul comunei, Nistor Boricean, a declarat că va colabora cu școala în vederea prevenirii și reducerii abandonului școlar, deoarece prin educație ne arătăm respectul pentru viitorul comunității. Unul dintre absolvenții programului „A doua șansă”, Bodor Adrian, a devenit ambasador al educației și model pozitiv pentru persoanele care nu și-au finalizat studiile. El a evidențiat faptul că, după finalizarea anului II, a reușit să se înscrie la cursuri de calificare pentru meseria de fochist, iar după absolvire a fost angajat.

El și-a îndrumat consătenii care au abandonat timpuriu școala să se înscrie pentru continuarea studiilor, să frecventeze cursurile chiar dacă de multe ori nu este ușor, deoarece în final, au șanse mult mai mari de angajare.

Cele mai importante sfaturi pentru cei ce doresc să aibă succes în derularea programului „A doua șansă” sunt:

- **nu uitați** că lucrați cu adulți!
- **negociați** reguli de bază pentru grup;
- **creați** spații de clasă neconvenționale, în care să se simtă altfel decât s-au simțit în urmă cu ani, când au abandonat școala;
- **construiți** noile competențe pe bagajul de cunoștințe și pe experiența de viață pe care deja o au, ei fiind motivați intrinsec să învețe altfel nu ar fi venit singuri către școală;
- **fiți empatici** și flexibili, începând de la stabilirea programului de cursuri, până la conținuturile abordate; cursanții ADȘ sunt persoane adulte, cu responsabilități în familie și trebuie ajutați să vină cât mai mult la școală și, dacă au venit, să le stărnim și menținem curiozitatea, astfel încât să nu se plictisească;
- **implicați** cursanții în alegerea temelor de discuție, întrebați-i mereu despre ce ar dori să vorbească în ora următoare;
- **oferiți** activități de învățare de care oamenii din comunitate au nevoie și încurajați-i să profite pe viitor de acestea;
- **folosiți** frecvent activități de spargere a gheții pentru a construi o atmosferă relaxată;
- **arătați-vă** interesați de diversitatea din grupul de cursanți și comunicați-le interesul pentru poveștile de viață diferite ale acestora;
- **socializați** cât de mult se poate pe durata cursurilor, le veți câștiga încrederea și vor veni la școală și pentru aceste conversații prietenoase.

La finalul discuțiilor, directorul școlii a evidențiat faptul că în cadrul proiectului CIVIS, *Centrul de asistență socio-educativă a devenit practic un pol de educație și informare care deservește comunitatea locală*. De mare ajutor sunt echipamentele de ultimă generație, care contribuie semnificativ la readucerea plăcerii de a veni la școală, atât în rândul profesorilor, cât și al elevilor.

Bineînțeles, comunicarea facilă cu colegii din celelalte centre prin intermediul sistemului de teleprezență, împărtășirea experiențelor pozitive, dar și a dificultăților cu care ne confruntăm, ne ajută în găsirea celor mai bune soluții de rezolvare a problemelor specifice comunității noastre.

În urma implicării în numeroase proiecte, *am construit în timp în jurul elevilor o comunitate de suport, care începe să funcționeze în contextul în care părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație*.

De ce nu vin părinții la școală? Nu știu cum să colaboreze cu profesorii, nu au timpul necesar, sunt presați de propriile griji legate de „ziua de mâine”, șomaj etc., simt un caracter prea formal la întâlniri, așteptările față de oferta școlii nu sunt prea înalte, au propria percepție față de școală („reușești și fără școală”), au avut experiențe negative ca elevi (critici, judecăți, umilințe), le lipsește motivația...

Copiii au cele mai mari beneficii atunci când relația între părinți și profesori este bazată pe respect și încredere. Părinții pot iniția discuții cu profesorii copilului pentru a-și clarifica diferite aspecte, iar profesorii le apreciază interesul și îi văd ca parteneri în educația copiilor.

În mediul rural sunt binevenite programele privind educația părinților care cuprind teme, cum ar fi: autocunoaștere și încredere în sine; învățare (motivație în învățare, stil de învățare, strategii de învățare); implicarea în viața școlii și a comunității; familie, rolul de părinte, resurse; abuz, violență, comportamente cu risc, siguranța la școală; dezvoltarea carierei; disciplină, comunicare și rezolvare de conflicte; nutriție, igienă, sănătate;

Organizarea unor evenimente cultural - artistice în școală, cu caracter periodic (Târg de Crăciun și de Paște, Ziua eroilor, 8 Martie, 1 Iunie etc) sudează relațiile dintre factorii implicați în educație.

Rolul Școlii Gimnaziale Măieruș nu s-a limitat la a furniza servicii educaționale pentru absolvirea a 8 clase. Conștientizând faptul că absolvenții cursurilor „A doua șansă” nu vor avea prea multe oportunități de angajare, am încheiat parteneriate cu firme care oferă cursuri de calificare.

Astfel, 25 de absolvenți participă în prezent la cursuri de calificare profesională în domenii precum ospătar, lucrător în alimentație sau lucrător în comerț. Firma care oferă aceste cursuri chiar în Școala Măieruș are încheiat un parteneriat

cu AJOFM Brașov, astfel încât, după absolvirea cursurilor, ***aceste persoane vor fi incluse în circuitul obținerii unui loc de muncă stabil.***

Dorim să fim deschiși întregii comunități, cu scopul de a concentra resursele de care dispunem și a le focaliza în direcția găsirii de soluții și mijloace de rezolvare a problemelor sociale de tipul: abandon școlar și familial, persistența mentalităților bazate pe pasivitate și neimplicare, lipsa de mijloace materiale și financiare pentru asigurarea educației de bază a copiilor și lipsa de interes pentru educație.

Cheia succesului constă în formarea unei rețele de specialiști implicați, care colaborează la îmbunătățirea permanentă a calității educației, dublată de o bază materială, care să aducă plăcerea de veni la școală, atât elevilor cât și profesorilor.

Prof. Alina Moraru

ȘCOALA GIMNAZIALĂ HÂRSENI

Țara Făgărașului reprezintă o zonă cu o mare diversitate, atât în ceea ce privește natura, cât mai ales cultural și etno-social. Natura și-a pus amprenta și asupra obiceiurilor și tradițiilor, astfel încât, în fiecare localitate, se poate vedea ceva diferit. Zona montană, piemontană, câmpia, dealurile și râul Olt reprezintă poate tot ceea ce își dorește o populație harnică, responsabilă și educată.

Populația Țării Făgărașului are ocupații diverse: agricultura, zootehnia, pomicultura, industria, turismul, fermele piscicole și, nu în ultimul rând, cultura, fapt care acoperă, în destul de mare măsură, cererea locurilor de muncă. Turismul este o activitate care și-a pus amprenta de foarte mult timp asupra comunităților.

Școala Gimnazială „Profesor dr. Ioan Cerghit” Hârșeni este poate cea mai cunoscută instituție la nivel de comună, având în vedere rezultatele, proiectele, investițiile și, nu în ultimul rând, programele sociale derulate. Nu este o școală mare (199 elevi), din cauza scăderii natalității și a migrației populației școlare spre Făgăraș, aceasta reprezentând una dintre realitățile actuale ale sistemului de educație românesc.

În ultimul timp, datorită dotărilor și calității actului educațional, copiii au încetat să mai migreze. Școala are acum

laboratoare moderne, program after-school, 3 microbuze școlare, ateliere de tradiții, trupă de teatru, trupă de chitariști etc. Toate acestea reprezintă o atracție pentru elevi, cultivându-se, astfel, plăcerea de a frecventa școala.

Desfășurăm foarte multe activități educative și extrașcolare cu participare mare și din partea părinților. Conduita și respectul își spun cuvântul prin uniforma școlară, lipsa conflictelor dintre elevi, profesori sau părinți, dar și prin nivelul scăzut de abandon școlar și violență infantilă. *Centrul de Documentare și Informare este un leagăn cultural pentru întreaga comunitate.* Școala noastră beneficiază de Biblionet și donații apreciabile, constând în fond de carte, aparatură și mobilier. Dezvoltăm parteneriate cu foarte multe școli, fundații și asociații.

119 elevi beneficiază de programul After School, cu masa asigurată din fondurile unei fundații bucureștene.

Programul „A doua șansă”

Programul „A doua șansă” vine în întâmpinarea unei mai vechi dorințe a comunității, având în vedere că o parte a comunității este foarte săracă, motiv pentru care adulții nu au definitivat studiile elementare. Satul Măliniș reprezintă o loca-

litate izolată, unde majoritatea adulților nu și-au definitivat studiile.

Asfel, acest program reprezintă cea mai mare șansă a locuitorilor de a se integra pe piața muncii. Un punct forte este creșterea nivelului de educație, fapt care aduce mari beneficii comunității și rezolvarea unor probleme sociale pentru primărie, biserică sau alte instituții.

Programul s-a bucurat de tot ceea ce a fost necesar în privința curriculei și a materialelor necesare. ***Dotarea a fost peste măsura așteptărilor și a completat unele lipsuri ale școlii.*** Programa școlară a fost adaptată uneori, în vederea înlesnirii unei mai bune înțelegeri a ceea ce trebuie să învețe un om pentru viață.

Promovarea proiectului în comunitate. Caravana CIVIS

Proiectul a fost amplu diseminat la nivelul comunității, ***școala având un feedback foarte bun din partea Consiliului, Primăriei, Bisericii și nu în ultimul rând a Poliției.*** În numeroase situații, Primăria ne-a sprijinit în probleme de deplasare a cadrelor didactice sau a cursanților la Măliniș. De altfel, școala se bucură de o mare atenție, din toate punctele de vedere, din partea Primăriei, Consiliului Local, Bisericii, și, mai ales, a Poliției, care a contribuit foarte mult la combaterea indisciplinei și a abandonului școlar.

Școala și comunitatea din Hârseni sunt o singură structură, deoarece ***relația părinte – elev este foarte strânsă, iar...unii părinți sunt, prin acest proiect, chiar elevi.*** Ședințele cu părinții sunt un lucru foarte ușor de realizat iar colaborarea se poate defini ca fiind excepțională.

Prof. Mihail Naneș

ȘCOALA GIMNAZIALĂ APAȚA

Comuna Apața este situată în partea de nord-est a județului Brașov, în stânga Oltului la 37 km distanță de municipiul Brașov. Comuna se confruntă cu un proces de descreștere a populației băștinașe, prin îmbătrânire și deplasarea tinerilor spre oraș, față de care, creșterea populației de etnie rromă, este în evidență creștere.

Din totalul populației, 36,8% o reprezintă populația maghiară, 54,2% populația rromă și numai 9% cea română. Rromii constituie, din punct de vedere numeric, mai mult de 1/2 din populația comunei.

Școala Gimnazială „Apaczai Csere Janos” este o școală din mediul rural care funcționează, ca instituție de învățământ, din anul 1864. Populația școlară majoritară este de etnie rromă. Copiii provin din familii cu venit scăzut. Părinții lor nu sunt conștienți de importanța educației copiilor, pentru ameliorarea nivelului de trai. În prezent, la această școală, procesul de instruire funcționează cu clase la ciclurile preșcolar, primar și gimnazial, cu limbile de predare română și maghiară.

O problemă majoră este numărul mare al elevilor care rămân succesiv repetenți sau **abandonează școala, din motive cum ar fi: căsătoriile la vârstă prematură (12-14 ani), îmbolnăvirile frecvente, cooptarea lor la munci agricole sezoniere**, perioade ce corespund, în mare parte, anului școlar.

Programul „A doua șansă”- Educația, o șansă pentru fiecare!

În Programul „A doua șansă”, din cadrul proiectului Corelarea Învățării pentru Viață cu Integrarea Socio-Educativă – CIVIS, **am avut înscrși 100 de cursanți, dintre care 37 au finalizat anul II, nivelul de învățământ secundar inferior, iar 25 de cursanți au finalizat nivelul IV primar.** În

studiul cu privire la nevoile reale de dezvoltare a abilităților de viață ale tinerilor înscrși în **programul „A doua șansă” pentru învățământul secundar inferior, studiu realizat în cadrul școlii, la începutul anului școlar 2013 - 2014**, se relevă nevoia acută a acestora de dezvoltare a unor abilități specifice cum ar fi cele de relaționare, de comunicare în limba română și în cel puțin o limbă străină, de rezolvare a problemelor cotidiene, de autocunoaștere și intercunoaștere, de igienă personală și menținere a stării de sănătate, de participare la activități școlare și extrașcolare, de managementul banilor, de folosire a tehnologiei informației, de căutare și menținere a unui loc de muncă, de voluntariat și multe altele.

Programul „A doua șansă” a fost o oportunitate pentru elevii implicați deoarece i-a ajutat să își dezvolte competențele de comunicare orală și scrisă, în limba română, limba engleză sau în limba germană, i-a ajutat să relaționeze mai ușor cu propriii copii (reușind să ofere acestora sprijinul necesar în rezolvarea temelor), le-a oferit posibilitatea să își finalizeze studiile gimnaziale întrerupte din diverse motive. **Un alt avantaj al elevilor noștri care au absolvit ciclul gimnazial este acela că au reușit să își găsească mai ușor un loc de muncă, prin urmarea diferitelor cursuri europene de calificare, susținute de primăria din**

localitatea Apața (de îngrijire la domiciliu a oamenilor vârstnici sau a copiilor, operator în domeniul IT) sau cursuri susținute în oraș, în domenii precum industria lemnului. Beneficiul comunității este acela că dispune astăzi de oameni mai bine pregătiți din punct de vedere moral și, mai ales, intelectual.

Promovarea programului în comunitate. Caravana CIVIS

A fost ca un vis! Noi, profesorii, am plecat spre această călătorie ce urma să fie o adevărată aventură, ferm convinși că vom întâlni oameni maturi, cu un nivel înalt de educabilitate, oameni mânați spre școală de ambiție, de dorința de reușită și, mai presus de toate, dornici de a deveni un exemplu pentru propriii copii. Dar... în scurt timp, am conștientizat faptul că nimic din ceea ce avea să urmeze nu era atât de simplu, cum părea inițial.

Implementarea acestui proiect în unitatea noastră școlară a presupus, încă din prima etapă, o organizare desăvârșită, colaborare și spirit empatic între colegii ce urmau să transforme totul în realitate, trasarea unor etape precise precum: **identificarea** viitorilor noștri elevi, prin diverse metode (vizite la domiciliu, **discuții** cu mediatorul școlar, inclusiv discuții cu elevii noștri din ciclul gimnazial privind studiile părinților); **discuții directe** ale directorului cu membrii comunității; discuții purtate cu cei ce urmau să ne devină elevi, oferindu-le toate argumentele, explicându-le avantajele

urmării acestor cursuri; planificarea activităților ce urmau să fie desfășurate în timpul orelor de curs; **desfășurarea** activităților didactice programate și asigurarea materialelor didactice necesare; afișe postate în mai multe locuri din comună; **prin site-ul școlii: www.scoalaapata.ro, interviuri și emisiuni televizate.**

Marti, 17 martie 2015, Caravana CIVIS a poposit la Școala Gimnazială Apața. Evenimentul a reunit cadre didactice, primarul și viceprimarul comunei, consilieri locali, reprezentanții bisericilor evanghelice și ortodoxe din localitate, absolvenți și cursanți ai **Programului „A doua șansă”**, având ca scop conștientizarea populației, în vederea prevenirii și reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii.

În cadrul dezbaterii, au fost discutate principalele probleme legate de educație cu care se confruntă comunitatea locală și au fost identificate soluții de rezolvare a acestora. **Intervențiile presupun inițierea unui dialog cu părinții rromi și acordarea de sprijin prin cooperarea școlii cu comunitatea și instituțiile importante ale acesteia (autorități locale, biserică) sau cu agenții economici locali.** Metoda cea mai des utilizată o reprezintă discuțiile cu părinții, fie prin invitarea acestora la școală, fie prin vizite la domiciliul elevilor. Dialogul cu familia este soluția la care recurg aproape toate cadrele didactice când se confruntă cu situații în care elevii nu vin sau nu mai vin la școală.

Domnul primar Boloni Iuliu a precizat că o altă categorie de măsuri este acordarea unui ajutor material familiilor, din partea autorităților locale. Fiind îndeplinite condițiile minimale pentru aplicare (buna colaborare a școlii cu primăria și existența unor resurse financiare disponibile în bugetul local), această măsură se poate dovedi eficientă în cazurile în care participarea școlară este influențată negativ de condițiile economice precare ale familiei. În acest sens, domnul primar a menționat faptul că, la nivelul comunei Apața, județul Brașov, **aproximativ 80% din totalul populației de etnie rromă nu are venituri proprii, singura lor sursă de existență fiind**

ajutorul social pe care îl primesc de la primărie, în schimbul prestării unor ore de muncă în folosul comunității.

Cursanții din cadrul Programului „A doua șansă” au vorbit despre importanța educației în găsirea unui loc de muncă și au adus mulțumiri cadrelor didactice implicate în program, fiind foarte recunoscători pentru că au șansa să-și finalizeze studiile.

Un număr de 22 de persoane care au părăsit timpuriu școala au reușit să finalizeze ciclul gimnazial, în cadrul Programului „A doua șansă”, în anul școlar 2013-2014.

Impresii din proiect

Limba și literatura română: Anul I - ABC-ul comunicării

Este o decizie importantă revenirea la cursuri a unor oameni care au trecut demult prin băncile școlii, sau a altora, mai tineri, care, din diferite motive, au renunțat la educație. ABC-ul comunicării, pe care l-am parcurs cu cei înscriși în acest program de studiu, a fost un ghid care i-a ajutat pe ei să înțeleagă că nu este suficient a vorbi bine limba română, important este să știi să comunici. **O altă provocare a fost studiul părților de vorbire și al celor de propoziție.** Mulți dintre elevi au rețut clipele din anii de școală, când li se cerea analiza morfologică sau sintactică a unui cuvânt. La început, au întâmpinat anumite dificultăți dar, pe parcursul orelor de curs, au reușit să

acumuleze cunoștințele necesare pentru a analiza cuvinte sau propoziții din punct de vedere sintactic și morfologic, chiar bucurându-se că au învățat aceste lucruri, pentru că își vor putea ajuta copiii atunci când vor ajunge să învețe aceste noțiuni. **Cursanții au înțeles că nu este important doar a vorbi sau a scrie românește, ci este necesar ca acest lucru să se întâmple respectând normele gramaticii limbii române.**

Incursiunea în diferitele texte, selectate din literatura română, i-a ajutat să înțeleagă viziunea autorilor textelor respective asupra lumii, stilul lor. Cursanții au înțeles faptul că lectura este foarte importantă pentru a ne lărgi orizontul spiritual, invadat de cotidian, de probleme, căci doar citind, ne îmbogățim cunoștințele, felul de a vorbi.

Anul I – matematică

La acest curs, s-a parcurs Modulul Numere și am constatat faptul că participanții au fost bucuroși să descopere fiecare mulțime de numere cu proprietățile lor specifice, să le folosească și să le recunoască în situații de viață, în practică. Operațiile matematice cu numere întregi și cele cu numere raționale au fost mai greu înțelese dar, datorită ghidurilor oferite de program și a fișelor de lucru, cu muncă susținută, au fost exersate și stăpânite.

Proiectele realizate de cursanți la finalul modulului au dovedit importanța cunoașterii proprietăților numerelor și a operațiilor cu ele. Toate aceste noțiuni au fost privite cu multă curiozitate la început, dar

apoi au fost înțelese și asimilate, datorită multiplelor exemple din practică. Examenul final precum și proba orală au dovedit că elevii și-au însușit noțiunile principale, chiar dacă mai întâmpină greutăți la anumite tipuri de exerciții

Ca o concluzie, am putea spune că ***acest modul a fost binevenit în formarea unei culturi matematice la cursanți, un minim necesar pentru a rezolva situații de viață și o ocazie bună de a aprinde entuziasmul și dorința de cunoaștere, dublate de o bună comunicare.***

Modulul - Organizarea spațiului geografic

Baza modulului **Organizarea spațiului geografic este cunoașterea cauzelor și efectelor producerii unor evenimente, cum ar fi inundațiile, alunecările de teren, avalanșe, secete, supra-popularea, poluarea în spațiul geografic în care trăim.** Prin studierea modulului, elevul a dobândit capacitatea de a explica o serie de fenomene și procese geografice și va ști să acționeze în diferite situații neprevăzute, pentru a supraviețui și a-i ajuta pe cei din jur. În timpul cursurilor, elevilor le-a plăcut utilizarea diferitelor materiale, ca de exemplu harta, atlasul, fotografiile, filme documentare, fișe și observarea naturii prin drumeții. ***Cursanții au fost multumiți de materia prezentată, deoarece mulți dintre ei vor lucra în străinătate și, prin intermediul modulului de Geografie au dobândit cunoștințe despre statele pe care le frecventează cu scopul de a-și găsi de lucru. Au fost multumiți de faptul că își termină studiile și, astfel, se pot angaja mai ușor pe piața muncii, putându-și ajuta mai bine copiii la pregătirea lecțiilor.***

T.I.C. - inițierea în tehnologia informației

În calitate de profesor cu specializarea T.I.C. am sesizat faptul că ***elevii aveau încheietura mâinii rigidizată, deoarece nu mai scriseseră de foarte multă vreme.*** Au fost atrași de calculator și s-au acomodat ușor cu tastatura și cu monitorul. Deseori scriau o literă de multe ori, neștiind cât să

țină apăsată o tastă, iar apoi, când ștergeau, se întâmpla să ștergă întregul rând. Dar perseverau și o luau de la capăt. Ca profesor, simțeam bucuria de a-i vedea progresând de la nivelul la care erau, pe o treaptă superioară.

Notarea făcută la proba practică la T.I.C. i-a impulsionat pe cursanți. ***Uneori, datorită situației materiale precare, li se citea în ochi tristețea, îngrijorarea.*** Atunci, profesorii îi motivau să meargă mai departe, să-și continue studiile pentru a se putea angaja apoi, după ce vor dobândi diploma de 8 clase, lucru neapărat necesar și pentru a obține permisul de conducere a unui autoturism.

Când le plăcea foarte mult ceea ce învățau, îi auzeam spunând: „Vă mulțumim frumos pentru ce ne-ați învățat!”. Realizăm, în clipa aceea, cât le mișcaseră sufletele faptul că înțeleseseră ceea ce li se predase și le plăcuse mult. Perseverența lor este de lăudat, curiozitatea și dorința de cunoaștere au contribuit la parcurgerea programei. Încetul cu încetul, au dobândit competențe digitale și limbajul adecvat disciplinei T.I.C.

Consilierea și orientarea profesională

Consilierea și orientarea joacă un rol important în dezvoltarea abilităților de viață pentru elevi, în scopul pregătirii acestora pentru rolul de cetățeni activi. Aceasta ajută la dezvoltarea și conștient-

zarea abilităților de învățare pe tot parcursul vieții.

Cu ajutorul multor discuții și teste, am reușit, în cazul elevilor din proiect, cultivarea unei imagini de sine pozitivă, o relaționare constructivă cu colegii de promoție, autoevaluarea realistă a potențialului personal și profesional, capacitatea de a autoanaliza propriile greșeli și eșecuri.

După multe dezbateri purtate despre viața lor, despre experiența pe care ne-au împărtășit-o, am înțeles și am descoperit împreună eventualele abilități pe care le au, dar cărora nu le-au acordat importanță. ***Am înțeles că cel mai important obstacol de a găsi un loc de muncă era lipsa diplomei de absolvire a claselor de gimnaziu.*** Această diplomă li se cerea și femeilor care s-au orientat spre meseria de bonă, ca în majoritatea cazurilor, de altfel.

Le-am prezentat elevilor multe meserii, din diferite domenii, cu noutățile lor. Le-am povestit în special despre agricultură, despre cultivarea legumelor și a fructelor, despre metode noi dar și tradiționale. ***Am învățat redactarea actelor necesare, a CV-ului, cererilor de angajare, a scrisorii de intenție.*** Am învățat despre căutarea informațiilor utile cu ajutorul internetului, asta fiind o sursă nouă de orientare pe piața muncii.

I-am orientat spre obținerea informațiilor utile, sigure, cu ajutorul tehnicii, dar și a celor din surse obișnuite: ziare, afișe, cunoștințe. Toate acestea, spre surprinderea mea, nu au fost lucruri complet noi pentru ei, având multă experiență în acest domeniu.

Cea mai importantă impresie este faptul că, pentru a avea încrederea lor în parcurgerea și, eventualul, un rezultat al acestei educații, a fost nevoie de multe discuții, de ascultarea și acceptarea părerii lor legate de problemele sociale. În final, sper că ***ora de consiliere și orientare a constituit un ajutor real, practic, pentru a înțelege șansa de a avea un loc de muncă*** în consonanță cu aptitudinile individului, o șansă în plus de a se integra în societate, dobândind astfel venitul necesar asigurării traiului.

Prof. Emil Moraru

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 2 CODLEA

Municipiul Codlea este așezat în NV Țării Bârsei, la poalele Măgurii Codlea (1294 m), devenită simbolul urbei, fiind cel mai înalt vârf al munților Perșani. Codlea reprezintă un punct de reper pe harta județului Brașov, fiind amplasată pe drumul național Brașov-Sibiu. Orașul este întins pe o suprafață de 12.600 ha. și are aproximativ 26.000 locuitori, ceea ce îl face al patrulea, între municipiile județului Brașov, și unul dintre principalele centre industriale și culturale. ***Majoritatea locuitorilor sunt români (82,6%). Principalele minorități sunt cele de rromi (5,16%) și maghiari (2,62%). Pentru 8,45% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută.***

Școala Gimnazială Nr.2 Codlea este o școală de prestigiu în Municipiul Codlea, apreciată deopotrivă de elevi, părinți, de întreaga comunitate, pentru calitatea și eficiența activităților educative. Întreaga activitate didactică și educativă a corpului profesoral este în beneficiul tuturor copiilor, atenția fiind acordată în egală măsură copilului cu cerințe educative speciale, cât și elevilor capabili de performanță.

În școală, sunt înscriși 620 de elevi, din care aproximativ 4,5% sunt cu cerințe educaționale speciale, cu hotărâre de integrare, care beneficiază de suportul unui logoped, profesor itinerant și a unui profesor din cabinete psihopedagogice. Școala are în dotare: 16 săli de clasă cu mobilier modern și cu conectare la internet, laborator de chimie, laborator de fizică, laborator de

biologie, cabinet de istorie, cabinet AEL, cu 27 de calculatoare, cabinet logopedic.

Programul „A doua șansă”- Educația, o șansă pentru fiecare!

În anul 2014-2015 sunt înscriși în program 19 cursanți, învățământ de zi, simultan, secundar inferior. Aceștia își vor finaliza educația de baza din cadrul învățământului obligatoriu și vor obține o calificare profesională în domeniul ***turism și alimentație.***

Cursanții ADȘ sunt tineri și adulți care au diferite responsabilități în familie. Dintre ei, majoritatea sunt femei. Învățământul cu adulții este diferit de cel cu copiii de vârsta școlară. Aceștia sunt interesați de tot ce li se predă, se implică în activități și sunt încântați de aparatura IT din dotare.

Programul „A doua șansă” reprezintă locul ideal pentru formarea elevilor care, din motive variate, nu și-au putut începe/finaliza studiile de bază. Ceea ce este de subliniat e faptul că, în această clasă, deși există copii cu nivel diferit de cunoștințe și de studii, atmosfera de lucru este prietenoasă, necompetitivă și oferă șansa tuturor să se simtă împliniți. Impactul acestui program în orașul nostru este destul de mare, fiind cunoscut și apreciat la nivel local.

Un rol important în constituirea unui veritabil spirit de echipă, în ceea ce privește desfășurarea activităților din proiect, l-au deținut ***Centrele de Asistență Socială și***

Educațională, denumite generic CASE. Prin constituirea CASE-lor, în proiectul CIVIS, s-au regândit modalitățile de valorificare pozitivă a resurselor educației extra-curriculare, într-un cadru organizat, care să contribuie la recreerea și la petrecerea timpului liber.

Activitățile educative din cadrul centrelor au fost propuse de fiecare școală, alese de comun acord cu elevii, în funcție de preferințe. ***Pentru că sunt mai puțin constrânse de reglementări și metodologii, s-au bazat pe spontaneitatea, creativitatea și originalitatea copiilor, ele fiind mai relaxante. În plus, s-au desfășurat pe grupe, prin joc, prin acțiune practică.***

Elevii au colaborat între ei, au luat contact cu alții, au învățat unii de la alții, s-au legat prietenii. Întâlnirile din CASE au fost foarte atractive și elevii/cursanții le așteptau cu interes. ***Dintre activitățile non-formale de succes, desfășurate în CASE de la Codlea enumerăm: Ora de teatru, derulată în ianuarie 2015; Legenda mărtisorului, februarie 2015; Elevii au talent - aprilie 2015***

Promovarea programului în comunitate. Caravana CIVIS

Promovarea programului „**A doua șansă**” în comunitate s-a realizat cu ajutorul următoarelor mijloace: pliante, afișe, vizite și întâlniri directe ale mediatorului cu potențialii beneficiari ai proiectului; site-uri locale, site-ul școlii; adresa de facebook a școlii.

Numărul mic al copiilor înscriși în programul ADȘ, comparativ cu numărul îngrijorător al copiilor neincluși în sistemul

de educație, determină necesitatea continuării și intensificării promovării programului. Considerăm ca fiind important ***sprijinul instituțiilor din domeniul protecției sociale sau ONG-uri care, în urma deplasărilor în comunitate, pot identifica copiii neînscriși la școală aflați în abandon școlar și pot consilia părinții, cu privire la importanța educației pentru viitorul copiilor.***

În vederea reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii, ***20 de elevi de la ciclul primar beneficiază de serviciile Asociației Județene de protecție socială „Raza de Lună”, printr-un program de tip „Școala după școală”.***

O parte din absolvenții de „A doua șansă” se înscriu la Colegiul „Simion Mehedinți” Codlea, pentru a-și continua studiile. Acest parteneriat oferă oportunități de învățare prin schimburi aduse culturii organizaționale, dezvoltarea resurselor umane, dezvoltarea creativității și gândirii inovatoare.

Caravana CIVIS a reprezentat un moment important în derularea acestui proiect. Așa cum, de-a lungul istoriei, caravanele aduceau europenilor vești despre bogățiile unor ținuturi foarte îndepărtate, fiind un mijloc foarte important de informare pentru acele vremuri, așa și caravana CIVIS, prin temele abordate și discuțiile dintre invitați, a urmărit creșterea gradului de conștientizare, în vederea prevenirii și reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii. .

Caravana CIVIS a poposit în Școala Gimnazială Nr.2 Codlea în data de 17 februarie 2015, cu tema „Succesul școlar-primul pas spre succesul inte-

grării”. Au participat cadre didactice din școală, directorii unității de învățământ din localitate, agenți economici, reprezentanți ai Primăriei, părinți, cursanți ADȘ, mediatorul școlar, reprezentanții ONG.

Viceprimarul Municipiului Codlea, Urdea Virgil, a prezentat viziunea Primăriei privind reducerea fenomenului de părăsire timpurie a școlii și măsurile care au fost luate, la nivel local.

Conducerea școlii a enumerat proiectele trecute și prezente derulate în scopul diminuării abandonului școlar. **Mediatorul școlar a fost prezent în caravana CIVIS, alături de câțiva cursanți din cadrul Programului „A doua șansă”.** Au fost prezente, de asemenea, cadre didactice care au avut ocazia să povestească din experiențele individuale, adevărate exemple de bună practică.

Prezent la dezbatere a fost și reprezentantul legal al Asociației Județene de protecție socială „Raza de Lună”, cu care Școala Gimnazială Nr.2 Codlea derulează un proiect social tip Școala după școală, cu elevi de la nivel primar aflați în risc de abandon școlar.

Întâlnirile prilejuite de popasul caravanei în școlile brașovene, unde s-a derulat proiectul, au fost benefice, în primul rând, prin faptul că s-a tras un semnal de alarmă asupra importanței implicării și susținerii educației elevilor pentru viitor.

Prof. Mariana Roiniță

Impresii din proiect

Cred că prin intermediul acestui proiect se urmărește **formarea unor cetățeni activi, care să contribuie la dezvoltarea comunității în care trăiesc...**

Prof. de istorie

CIVIS este un proiect care motivează adulții din întreaga comunitate să-și continue studiile și să le finalizeze. **Orice om merită întotdeauna o a doua șansă.**

Prof. de științe

Acest proiect urmărește educația școlară a tuturor copiilor, proveniți din familii sărace sau din familii ai căror părinți sunt lipsiți de educație, conform principiului școlii: „Pentru toți și pentru fiecare”, în care se urmărește dreptul de a fi

respectat, demnitatea ființei umane.

Prof. de geografie

Programul „A doua șansă” vine în sprijinul persoanelor care, de cele mai multe ori, deveniți adulți, conștientizează nevoile actuale, nu își găsesc locul într-o societate în permanentă schimbare și doresc să se plieze nevoilor acestora.

Prof. de limba română

ȘCOALA GIMNAZIALĂ HOMOROD

*Localitatea Homorod este situată într-o zonă pitorească, la 65 km față de municipiul Brașov, în depresiunea situată la confluența dintre râurile Homorodul Mare și Homorodul Mic. Populația comunei este de 2200 locuitori: români (47%), maghiari (28%), rromi (18%), germani (1%). Prima atestare documentară a localității este din anul 1250. **La început, numele satului a fost Petersdorf (satul lui Petru)***

Simboluri reprezentative pentru comuna Homorod sunt două puncte turistice având interes național: Biserica Cetate, construită în secolul al XIII-lea și fortificată în anul 1500, și Vulcanii norioși, situați la un kilometru de centrul comunității.

Școala Gimnazială Homorod este o unitate școlară cu personalitate juridică, căreia îi sunt arondate încă patru instituții de învățământ: Grădinița Homorod, Școala Primară Homorod, Școala Primară și Grădinița Mercheașa, Școala Primară și Grădinița Jimbor.

În aceste frumoase instituții, aproximativ **269 de copii** se bucură de o educație temeinică, în care seriozitatea, dăruirea și spiritul de echipă concurează pentru realizarea unui ideal educațional nu foarte ușor de atins, dată fiind perioada delicată pe care o traversează învățământul românesc. Școala s-a implicat într-o serie de proiecte care au adus beneficii majore atât elevilor, cât și cadrelor didactice implicate în derularea lor. Unul dintre acestea este proiectul CIVIS, menit să susțină programul de tip „A doua șansă”.

Programul „A doua șansă”

În majoritatea familiilor din mediul rural, sărăcia este principalul motiv de abandon școlar. Acesta reprezintă elementul declanșator pentru toate fenomenele următoare, creând un cerc vicios, din care copilul poate ieși numai prin muncă, voință, maturitate și înțelepciune.

*Sărăcia înseamnă condiții grele de locuit, dificultate în procurarea utilităților de strictă necesitate pentru menținerea la școală. Din cauza sărăciei, copiii sunt solicitați la o multitudine de treburi gospodărești în detrimentul școlii și, de asemenea, după o anumită vârstă, părinții pretind copiilor să muncească pentru a aduce bani în casă. În plus, cei care au abandonat deja școala, deseori, nu se pot ocupa de educația proprie, pentru că de ei depind alte persoane aflate în îngrijire. **Proiectul „A doua șansă” contribuie la atenuarea acestor probleme, prin oferirea de sprijin în vederea continuării studiilor întrerupte, la diferite vârste școlare.***

Grupurile țintă pentru acest proiect sunt: tinerii care au părăsit timpuriu școala, persoanele care nu au absolvit învățământul obligatoriu și personalul implicat în dezvoltarea și implementarea programelor de educație de tip „A doua șansă”, elevii aflați în situație de risc de părăsire timpurie a școlii. **Nevoile grupurilor țintă, care nu au absolvit învățământul obligatoriu, sunt direct legate de: finalizarea cursurilor gimnaziale pentru facilitarea găsirii unui loc de muncă; asigurarea accesului la o calificare certificată sau de susținere a traiului zilnic.**

O analiză preliminară a nevoilor de instruire pentru persoanele din grupul țintă

al proiectului, evidențiază un nivel scăzut al competențelor cheie, începând cu competențele de bază „tradiționale” și continuând cu competențele de învățare, capacitatea de gândire critică și rezolvarea de probleme, de relaționare interpersonală, ceea ce necesită, din partea intervenției propuse prin acest proiect, un efort sporit. **Prin toate activitățile propuse, proiectul a remediat lacune sociale și educaționale, a facilitat reîntegrarea în sistemul educațional a celor care au abandonat școala, a motivat și susținut elevii aflați în situație de risc, oferind informații despre cauzele care au favorizat derapajul educațional.**

Beneficiarii au avut posibilitatea să învețe altfel, abordând metode și strategii active de învățare, într-un cadru formal și nonformal tolerant, motivant, cultivându-le valori ale societăților democratice: toleranța și egalitatea de șanse.

Proiectul a oferit un cadru educațional modern, dotat cu echipamente și cu acces la noile tehnologii, care au permis celor din program finalizarea educației de bază și obținerea certificatului de absolvire. Absolvenții programului „A doua șansă” vor avea posibilitatea de a găsi un loc de muncă mai bun, în comunitatea în care își au domiciliul sau în județul de proveniență, studiile de bază oferind accesul la o calificare.

Grupurile țintă ale proiectului, în special cele referitoare la persoanele care nu au absolvit învățământul obligatoriu, au fost identificate de către **mediatorul școlar,**

cadre didactice ale școlii împreună cu serviciul de asistență socială de la UAT Homorod, deoarece majoritatea acestor persoane primește ajutoare sociale, neavând venituri sau având un nivel de subzistență.

Anterior momentului demarării proiectului, grupul țintă era identificat, se cunoștea numărul de clase absolvite de către fiecare persoană în parte, fiind previzionat aranjamentul pe număr și tipuri de clase care ar trebui să fie formate în etapa de implementare a proiectului. **În vederea păstrării persoanelor în grupul țintă pe parcursul derulării proiectului, s-au folosit următoarele modalități: acordarea de subvenții formabililor la finalul unui modul de instruire frecventat; acordarea de rechizite școlare.**

În programul „A doua șansă”, pentru învățământul secundar inferior, s-au putut înscrie persoane cu vârsta de peste 14 ani care au absolvit învățământul primar, precum și persoane care au parcurs o parte din clasele corespunzătoare învățământului gimnazial (V, VI, VII) dar au abandonat pe parcurs și au depășit vârsta maximă legală pentru reînscriserea în învățământul gimnazial, cursuri de zi. În învățământul secundar inferior, programul de pregătire se aplică pentru educația de bază, începând cu anul I, și, pentru pregătirea profesională corespunzătoare domeniilor de pregătire de bază, respectiv domeniilor de pregătire generale, începând cu anul II.

Perioadele de desfășurare a programului au fost **februarie-iunie 2014 și octombrie 2014 – mai 2015,** permițând, astfel, cursanților să finalizeze nivelul II secundar inferior. Cursurile s-au desfășurat începând cu orele 14:00. **Au fost înscriși un număr de 15 cursanți la nivelul primar, absolvind 12, și un număr de 40 de cursanți la nivelul secundar inferior, absolvind 35.**

Desfășurarea proiectului a avut un foarte bun impact asupra beneficiarilor acestuia. Astfel, a crescut gradul de conștientizare în rândul categoriilor defavorizate, fiind stimulat interesul acestora de a merge la școală. Privind consecințele pe termen lung, educația de bază, funda-

mentată prin intermediul proiectului, va genera îmbunătățirea nivelului de pregătire a capitalului uman, ceea ce va conduce mai departe la creșterea ratei de participare pe piața forței de muncă și, implicit, a ratei de ocupare.

Promovarea programului în comunitate

Promovarea programului „A doua șansă” în comunitate s-a realizat cu ajutorul mijloacelor deja consacrate: pliante, afișe, vizite și întâlniri directe ale mediatorului cu potențialii beneficiari ai proiectului; site-uri locale, site-ul școlii; adresa de facebook a școlii.

În plus, s-a realizat o emisiune TV cu reprezentanții primăriei, romilor, cu părinții și elevii ADȘ, cu elevii de la grupul de prevenție și cadrele didactice. În emisiune, au fost discutate principalele probleme întâlnite în comunitate:

- lipsa locurilor de muncă;
- abandonul școlar;
- plecarea părinților la muncă în străinătate;
- divorțul părinților.

În urma intenselor dezbateri, au fost propuse anumite soluții, vizând ameliorarea situației grupurilor defavorizate: implicarea școlii în proiecte, în urma cărora să se reducă abandonul școlar, ***atragera de proiecte din partea primăriei, care să permită crearea de noi locuri de muncă***, activități de consiliere pentru părinți, susținute de o persoană calificată.

Obiectivele campaniei de publicitate au vizat: stimularea interesului în vederea creșterii ratei de participare în învățământul preșcolar și școlar a copiilor/părinților proveniți din medii defavorizate:

- copii romi, copii din familii sărace, copii cu dizabilități;
- sensibilizarea categoriilor vulnerabile pentru diminuarea fenomenului de abandon școlar
- creșterea gradului de informare și conștientizare a necesității dezvoltării unui mecanism de colaborare între factorii cheie implicați în procesul de educație

Povești de succes

P.G., în vârstă de 45 ani: datorită unei situații materiale precare nu a absolvit decât 4 clase. Datorită ADȘ, va urma un curs de calificare, urmând ca apoi să-și găsească un loc de muncă.

G.A., în vârstă de 30 ani: fiul ei, elev în clasa a II-a, s-a remarcat printr-o situație școlară dezastruoasă și un comportament pe măsură. În urma participării la orele de consiliere, a reușit să-și ajute copilul, astfel încât rezultatele acestuia și comportamentul lui s-au îmbunătățit simțitor.

N.A., în vârstă de 28 ani, nu a absolvit nici o clasă; fiul ei era în clasa I și, pentru a-l ajuta la lecții, s-a înscris și a absolvit nivelele I și II din ADȘ.

Prof. Gheorghe Constantin Vătavu

JUDEȚUL GALAȚI

Școala Gimnazială E. Cuza Galați

Liceul E. Grigorescu Tg. Bujor

Școala Gimnazială 18 Galați

Școala Gimnazială V.I.Popa Ivești

Școala Gimnazială 1 Brăhășești

Școala Gimnazială N. Bălcescu Tecuci

Școala Gimnazială Buciumeni

Școala Gimnazială I.Petrovici Tecuci

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ION PETROVICI” TECUCI

Orașul Tecuci este un oraș de câmpie pe harta județului Galați, aflat pe malul a două râuri importante, Bârlad și Tecucel. *Atestarea sa datează încă din 1435, când târgul Tecuciului era un important centru de tranzit pentru negustorii timpului din toată Moldova.*

Azi, populația băștinașă este în continuă scădere, din cauza migrării adolescenților și tinerilor spre alte orașe mari sau alte țări. *După anii 1990, familii întregi de rromi din satele Toflea, Brăhășești, s-au strămutat în orașul Tecuci, astfel încât, în prezent, aproximativ 20% din numărul locuitorilor aparține acestei etnii.*

Unitatea școlară a fost fondată la Tecuci în 1842, ca „Școală de Băieți. După 1990, Școala Generală nr. 4 preia numele filosofului Ion Petrovici. Din 2005, școala intră într-un program de reconstrucție, iar în 2007 se mută într-un local nou. De-a lungul timpului, este școală generală, gimnazială sau Școală de Arte și Meserii. **Deviza instituției de învățământ este: „O șansă fiecărui elev pentru a reuși în viață”.**

Programul „A doua șansă”- Educația, o șansă pentru fiecare!

Școala apreciază diversitatea, prin politicile și activitățile sale, prin materialele expuse: panoul „Șanse egale pentru toți”, sloganul școlii „Școala șanselor egale”. *În unitatea noastră, programul „A doua*

șansă” a debutat în anul 2006, cu învățământul primar, și din 2008 cu învățământul secundar inferior, astfel că funcționăm cu 8 grupe de cursanți de vârste cuprinse între 14 și 45 de ani. În această perioadă, programul nu a avut întreruperi.

În ultimii ani, s-a observat reînscierea la școală a foștilor elevi care au abandonat din diverse motive. **Elevii care frecventează cursurile programului sunt români sau de etnie rromă, de religie ortodoxă sau penticostală.** Faptul că o parte dintre cursanți sunt părinții elevilor de la învățământul de masă a determinat școala să aibă o viziune de ansamblu, conștientizând astfel propriul rol în societate, prin ajutarea familiilor. **Argumentele aduse de cursanții care se înscriu în programul „A doua șansă” sunt variate: de la dorința de a citi biblia și titrajul de la televizor sau de a scrie mesaje pe telefon, până la visul de a putea folosi cardul la bancomat, la obținerea autorizației de comerciant ambulant sau a permisului de conducere.**

Din momentul în care li s-a explicat că parcurgerea nivelului secundar inferior și obținerea certificatului de competență este echivalentul școlii profesionale, interesul pentru înscrierea la acest program a crescut. **Nu toți cursanții care se înscriu ajung la statutul de absolvenți, abandonând cursurile din diverse motive: plecarea din**

localitate sau din țară, probleme de sănătate, sarcină.

Promovarea programului în comunitate. Caravana CIVIS

Pentru prima oară, elevii ADS, alături de părinții și elevii din grupul țintă, au lucrat împreună.

Tradiția ne obligă să ducem mai departe realizările generațiilor anterioare, ca un îndemn pentru a promova valorile care ne-au definit de-a lungul timpului și pe care ni le asumăm acum: ambiție, cunoaștere, curaj, devotament, generozitate, optimism, pasiune, perseverență, profesionalism și voință.

Membrii echipei CIVIS, profesori și beneficiari, cursanți ADS, elevii și părinții din grupul țintă, s-au întrecut în a propune tot felul de activități practice, spectacole, „ieșirea în lume”: fotografii pe facebook, participarea la toate manifestările orașului, nu numai ca spectatori, ci și ca actori. Adevărate spectacole s-au prezentat, partea atractivă fiind interesul tuturor în a procura recuzita, costume, a asigura galeria. Ne-am bucurat pentru fiecare mic succes.

Oameni care nu știau ce înseamnă „A doua șansă” au venit să se intereseze de avantajele programului. Oameni cărora le era rușine să zică că „nu au carte” și-au anunțat intenția de a parcurge cursurile acestui program. Au atras atenția comunității titluri ale unor articole regăsite în presă sau pe rețelele de socializare. ***Elevii din grupul țintă CIVIS fac parte din toate***

echipele de dansuri și muzică populară românească, cu care ne prezentăm la spectacolele școlii și ale municipalității. Este promovată și încurajată activ reprezentarea copiilor și a părinților, din grupurile dezavantajate, în structurile consultative, cum ar fi: consiliile părinților și ale elevilor.

Popularizarea proiectului CIVIS a avut o perioadă mult mai activă pe teren, la debutul acestuia, prin vizite în comunitatea cea mai vulnerabilă, cartierele marginase ale orașului. În cadrul întâlnirilor tematice cu părinții copiilor din grupul țintă, cu profesorii și cu agentul șef de poliție, au fost dezbătute aspecte precum rolul familiei în dezvoltarea fizică și intelectuală a copilului, norme de comportament, în special actele de violență din familie, care marchează dezvoltarea comportamentală a copilului.

Echipa școlii dorește să elaboreze politici specifice care să vizeze: încurajarea participării elevilor și părinților la viața școlii, o învățare eficientă și să ofere șanse egale pentru toți elevii, implicând în procesul de dezvoltare școlară atât factorii educaționali, cât și comunitatea, promovând norme și idealuri ce vizează cultivarea respectului față de valori precum: democrație, libertate, adevăr, respect față de instituții și semenii.

Permanent, alături de noi, în derularea acestui proiect au fost agenții de la Poliția Tecuci, experții de la CASĂ, psihologul școlii, psihologii de la Asociația „Cercul prieteniei”, preotul de la biserica „Sfântul Nicolae”, cea care ne patronează.

Atât elevii, preșcolarii, cursanții cât și părinții au participat la **Festivalul municipalității „Datini din străbuni”**. Ne-am prezentat la nivel înalt cu grupa de interpreți în limba rromani și dansatorii de ritmuri tradiționale. Prestația a fost elogiată în ziarul local „Tecuceanu” în articolul **”Regal de muzică, dans și costume - seara etniei rrome”**

Poziția centrală a unității constituie un loc strategic pe harta municipiului, în apropierea Casei de Cultură și a Sălii de spectacole, a Bibliotecii Municipale, a Galeriei de artă, a Muzeului mixt, a Clubului elevilor și a Școlii sportive. Orele de consiliere sau activitățile complementare se pot desfășura vizitând muzeul, galeria de artă, parcurile, bazele sportive, biserica situată în imediata apropiere a școlii. Deplasarea la obiectivele menționate nu necesită eforturi materiale sau de timp. S-au organizat multe activități comune cu celelalte unități implicate în proiectul CIVIS și nu numai, activități prin care s-a urmărit conștientizarea diversității culturale și familiarizarea cu unele elemente lingvistice din limbile materne ale elevilor care aparțin minorităților etnice.

Ca la o adevărată sărbătoare, invitații: inspector local, Cristache Alice, mediator școlar la Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu”, Nica Maricica, profesor de limba rromani și mediator școlar în comuna Buciumeni, Ioan Petrișor, au cuvântat pe baza temelor propuse, evidențiind faptul că **este foarte important să ne cunoaștem și să ne asumăm propria identitate culturală și lingvistică dar,**

poate la fel de important este să păstrăm și să împărtășim și celorlalți valorile noastre tradiționale.

Copiii în risc de abandon au fost invitați, cu ocazia sărbătorilor de iarnă, la CASA pentru a interacționa cu copiii din alte centre ADȘ. Acțiunea s-a bucurat de un deosebit succes, în felul acesta beneficiarii cunoscând direct și alte persoane sau au văzut și alte momente de spectacol, datorită aparaturii video de care dispune sediul. **Poate cel mai mare impact asupra comunității CIVIS a avut-o caravana „Povești de succes în viață”.**

Ce înseamnă „CARAVANĂ”? Promovarea proiectului în comunitate, a activităților ce se desfășoară în cadrul proiectului, dar, mai ales, a promovării **poveștilor de viață**, pline de succes, povești ale unor oameni care au avut puterea de a elimina minusurile existenței prin voință și curaj. Impactul a fost puternic, deoarece cursanților li s-a pregătit o întâlnire cu un astfel de model de succes. Domnul Arun Durancea a fost prezent pentru a împărtăși celor din auditoriu elemente de culise ale unui destin fericit. **În proiectul CIVIS s-au întâlnit oameni diferiți care au învățat unii de la alții.**

Gânduri la final de etapă școlară

Grupul este format din categorii de toate vârstele, astfel continuarea studiilor depinde de interese, de dorința finalizării nivelului secundar inferior. **Mamele eleve, consideră că alfabetizarea le este de folos**

în a-i ajuta pe copiii care sunt la școală. Adolescenții care deja au un loc de muncă, văd în finalizarea studiilor, stabilitatea acestuia.

Scopul discuțiilor cu elevii ADȘ a fost pentru a-i convinge să continue cursurile, mai ales cei din învățământul primar. Exercițiul a fost atractiv, întrucât profesorele au pregătit jetoane cu expresii care au vrut să scoată în evidență beneficiile aduse de școală. În felul acesta, **cursanții au fost puși în situația de a depăna amintiri, de a face comparație între programul de școală din învățământul de masă și programul „A doua șansă”**. Toți au fost de acord cu opinia că, în acest program, profesorii sunt mai toleranți, discursul este mai prietenos, barierele profesor-elev sunt depășite mai ușor, problemele de viață sunt mult mai ușor relatate.

Nu știu dacă pot să afirm că a fost doar un proiect, printre altele care s-au derulat de-a lungul anilor. **Pot afirma că a fost ANUL CIVIS. Un proiect care nu s-a putut realiza doar cu un grup de elevi, numit grupul țintă. Am derulat un proiect la care s-au aliniat toți copiii școlii, cursanții ADȘ, profesorii, părinții, un proiect care a stârnit curiozitatea întregii comunități.** Sutele de fotografii de la acest proiect vor rămâne mărturie pentru acest an

plin, greu, dar minunat.

În fața elevilor, părinților și profesorilor, am făcut bilanțul proiectului **CIVIS**, enumerând activitățile realizate, progresul pe care unii elevi l-au realizat, regretul că pe unii părinți nu i-am convins că prezența continuă a elevilor în bănci depinde de hărnicia părinților.

Tot cu acest prilej, **am sugerat reprezentanților Primăriei, că un autobuz școlar ar diminua numărul de absențe care se înregistrează și la grădiniță și la școală, mai ales în zilele anotimpului friguros, că și elevii de la programul ADS ar putea beneficia de o bursă școlară.** Comunitatea locală ne-a urmărit activitatea proiectului, datorită popularizării frecvente în ziarul local, astfel încât, cu ocazia „Zilei școlii”, am primit felicitări pentru realizările noastre prin vocea viceprimarului orașului.

prof. Mariana Mioara Vizitiu

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 18 GALAȚI

Orașul Galați este municipiul reședință de județ al Galațiului, în partea sudică a regiunii Moldovei. ***Este așezat la confluența a trei mari ape curgătoare: Dunăre, Siret și Prut***, în sectorul fluvio-maritim al țării.

Școala Gimnazială Nr. 18 Galați este situată în cartierul Micro 40. Pînă în 1992 a fost școală cu zece clase, clasele a noua și a zecea avînd profil mecanic.

Din 1991 pînă în 2004 am avut și clase de ucenici, apoi clase de arte și meserii și an de completare. Școala a fost reabilitată în 2006 și, odată cu reabilitarea, a preluat și Școala Nr. 30. ***Deviza școlii: „Unitate în diversitate”.***

Misiunea școlii este de a fi deschisă pentru toți, spre a le oferi șanse egale de dezvoltare personală și profesională. Prin învățămîntul cu frecvență redusă și a doua șansă, încercăm să realizăm acest deziderat.

Îndemnul adresat elevilor noștri este cât se poate de ferm și sugestiv: „Dragi elevi, există lucruri mai importante în viața voastră decît școala. Însă trebuie să înțelegeți că este imperios ca școala să fie principala voastră preocupare. Dacă învățați, dați sens eforturilor părinților voștri și eforturilor noastre, îi faceți fericiți, deveniți voi înșivă Oameni. Veți fi admirați și respectați. Orice zi este importantă, dar cea mai importantă este ziua de azi. Nu o pierdeți! ***Acesta să fie moto-ul vostru în fiecare***

zi : „Trăiește ca și cum ai muri mâine, învață ca și cum ai trăi la infinit!”

Programul „A doua șansă”- Educația, o șansă pentru fiecare

Pentru a veni în sprijinul persoanelor care nu au fost niciodată înscrise în sistemul de învățămînt și a celor care au abandonat școala din diferite motive, școala noastră a optat, ***începînd cu anul 2008, pentru programul de integrare/reintegrare școlară „A Doua Șansă”.***

În prezent, România se confruntă cu o problemă pe cât de reală, pe atît de gravă: gradul tot mai mare al abandonului școlar în rândul copiilor (preșcolari și elevi), precum și părăsirea timpurie a sistemului școlar. Școala Gimnazială Nr. 18 Galați își propune să asigure o ***A DOUA ȘANSĂ*** fiecărui elev pentru educație, astfel încît școala noastră să fie apreciată la adevărata valoare, prin dorința și efortul elevilor, dascălilor și întregii comunități.

Echipa de cadre implicată în proiect s-a ghidat după următoarele principii în activitatea la clasă: respectarea diversității opiniilor; acordarea atenției cuvenite fiecărei persoane; încurajarea cursanților, manifestînd așteptări ridicate din partea lor; stimularea dinamicii de grup și implicarea activă a cursanților, îndrumîndu-i la învăța-

rea prin cooperare; manifestarea creativității în abordarea conținuturilor și folosirea metodelor de lucru etc.

Atitudinea pe care am avut-o față de cursanți a fost întotdeauna una de încurajare, sprijin, respect, siguranță. Au fost apreciați, atunci când au făcut progrese, și încurajați, când s-au străduit. Au simțit apropierea noastră și și-au exprimat încrederea în noi, mai ales că unii nu au părinți, unii trăiesc în centre de plasament, iar alții provin din familii dezorganizate.

De asemenea, în activitățile organizate cu elevii aflați în risc de abandon și cu părinții acestora, am avut aceeași atitudine de înțelegere față de problemele lor, le-am respectat intimitatea atunci când au dorit-o, discutând în particular cu cei care au dorit.

Am desfășurat activități în care i-am dirijat, astfel încât ***să descopere singuri problemele pe care le au, cum să le poată rezolva sau depăși, să se cunoască mai bine și să înțeleagă ce doresc să facă pe mai departe, luând astfel deciziile potrivite.*** I-am asigurat că școala noastră le oferă siguranță, condiții dintre cele mai bune, cadrele didactice le oferă sprijin atunci când au nevoie, dar trebuie să comunice cu acestea, că succesul depinde în cea mai mare parte de acțiunile lor.

Promovarea programului în comunitate. Caravana CIVIS

Cadrele didactice au făcut cunoscută existența acestui program în cadrul ședințelor cu părinții, organizate la nivelul claselor,

aducând la cunoștință aceleora care nu au studii faptul că pot urma cursurile acestui program. Informațiile s-au transmis apoi prin viu grai de la persoanele interesate inițial la altele, potențiale beneficiare. De asemenea, ***pe site-ul oficial al școlii au fost postate materiale despre ce înseamnă programul „A doua șansă”, cum se organizează cursurile, durata acestora, avantajele și beneficiile acestui program.*** Au fost prezentate datele de contact și perioada în care se fac înscrieri.

În cadrul proiectului CIVIS, Școala Gimnazială Nr. 18 Galați, reprezentată de tutore prof. Anghel Cătălina-Alina, s-a preocupat de organizarea și derularea unei caravane pentru creșterea gradului de conștientizare în vederea prevenirii și reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii. ***Au fost organizate activități de consiliere a elevilor cu risc de abandon și a părinților acestora, activități de educație nonformală, întâlniri cu părinți ai preșcolarilor care au înregistrat un număr mai mare de absențe.*** Cursanții CIVIS au participat la ședințe de consiliere, de educație nonformală, la întâlniri cu echipa de cadre din proiect, cu echipa ISJ de implementare a proiectului și conducerea școlii.

Caravana a urmărit în special promovarea poveștilor de viață ale cursanților, care pot fi exemple de urmat pentru mulți dintre elevii aflați în situații similare sau în risc de abandon școlar. Am participat împreună cu aceștia la activități comune cu alte școli implicate în proiect, la emisiunea televizată, în care și ei, la rândul lor, au cunoscut poveștile de viață ale altor cursanți, planurile de viitor ale acestora, ce anume i-a motivat să meargă mai departe și cum au reușit să depășească anumite greutăți sau prejudecăți.

Cele mai frumoase și pozitive experiențe le-am trăit alături de cursanții CIVIS, care, din start, au fost deschiși și s-au implicat în toate activitățile organizate cu diferite ocazii. Am întâmpinat dificultăți atunci când am constituit grupul țintă al elevilor aflați în risc de abandon școlar, deoarece aproape toți provin din familii dezorganizate, monoparentale, cu părinți

plecați din țară sau consumatori de alcool. Atât elevii cât și părinții acestora au fost reticenți la înscrierea în proiect, au participat în număr mic la ședințele de consiliere, trebuind astfel, să se organizeze mai multe întâlniri.

Au fost organizate emisiuni televizate, în care cursanții si-au prezentat poveștile de viață și de succes, planurile de viitor. **De asemenea au fost organizate activități realizate în duplex cu CASE din orașul Tecuci și județul Brașov, în care au fost prezentate momente artistice.** Cursanții CIVIS și elevii cu risc de abandon au beneficiat de cadouri primite din partea altor colegi de la diferite școli din oraș, în cadrul activității, „Tombola prieteniei”.

La nivel de școală, în cadrul Caravanei, am organizat întâlniri între cursanții CIVIS și elevii aflați în risc de abandon, părinții acestora, pentru a face cunoscute poveștile lor de viață, motivele pentru care au dorit să continue școala și planurile pe care le au în viitor.

Parteneriat pentru educație - Școala și comunitatea

Cunoscând faptul că parteneriatul educațional este o formă de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copilului, la nivelul procesului educativ, și că presupune o unitate de cerințe, decizii și acțiuni educative între factorii educaționali școală, familie, comunitate și membrii ai acestora, am încercat să stabilesc o legătură între acestea. **Am organizat întâlniri între cursanți și un cadru medical, în care au fost abordate diferite tematici legate de sănătate: igiena personală, consumul de alcool, consumul de droguri, reguli de alimentație corectă, igiena locuinței.** Am colaborat cu reprezentantul Poliției care răspunde de școala noastră, în cazul a doi elevi aflați în risc de abandon școlar și a unei cursante CIVIS. Am demarat în luna decembrie o acțiune caritabilă la nivel de școală și am adunat o cantitate impresionantă de îmbrăcăminte și alte obiecte, ai căror beneficiari au fost cursanții CIVIS.

Elevii școlii cât și părinții lor au reacționat neașteptat de bine pentru desfășurarea acestei acțiuni.

Au fost derulate activități complementare comune cu Școala Gimnazială Nr. 15 „Elena Doamna”. **S-au organizat o întrecere sportivă și două expoziții cu desene și obiecte realizate de cursanții CIVIS ai școlii noastre.** De asemenea, am desfășurat activități comune cu Grădinița Nr. 47, arondată școlii noastre.

Rolul CASE-lor în educația nonformală

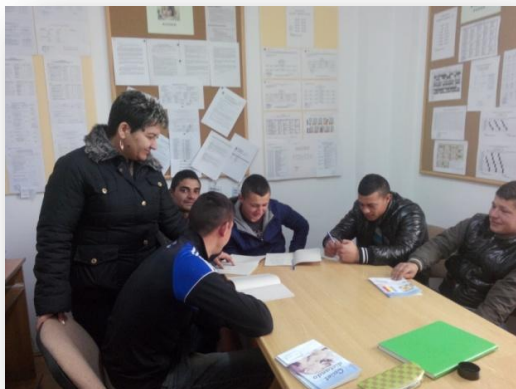
Programul de activități derulate în CASE a cuprins: **activități de educație remedială centrată pe elev, de educație nonformală cu scopul dezvoltării abilităților de viață**, de comunicare și a celor sociale, de consiliere și dezvoltare personală, individuală și de grup, de consiliere pentru părinții preșcolarilor și elevilor, **precum și activități de timp liber, socializare și valorizarea persoanei și a grupului.**

Crearea acestor centre de asistență socio-educativă în comunitățile vulnerabile identificate de proiectul Civis a constituit un demers important pentru dezvoltarea și susținerea măsurilor integrate de sprijinire a persoanelor care au abandonat școala sau sunt în risc de abandon școlar.

Prof. Cătălina-Alina Anghel

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „NICOLAE BĂLCESCU” TECUCI

Amplasat în partea de nord a Câmpiei Tecuciului, parte componentă a Câmpiei Române, municipiul Tecuci este al doilea oraș ca mărime în cadrul județului, după Galați, situându-se la 85 km N- V față de acesta.

Școala „Nicolae Bălcescu” Tecuci a fost înființată în anul 1934, de către d-nul învățător Emil Hâncu, acesta fiind și primul director al școlii. Denumirea inițială a cartierului a fost Regina Maria, deoarece pământul aferent acestei zone a fost donat statului de către însăși Regina Maria.

Caracteristicile zonei sunt cele specifice oricărei școli situate la periferia orașului, elevii locuiesc la case. Majoritatea familiilor elevilor noștri au situație financiară precară. Părinții elevilor sunt cu studii medii sau submedii (8 clase). În general, părinții provin din rândul persoanelor casnice, șomeri, beneficiari de ajutor social. Unii elevi provin din familii monoparentale ori cu părinți plecați în străinătate. Problemele majore, sociale și educative, sunt generate, în special, de elevii proveniți din familiile de rromi din cartierul Nicolae Bălcescu.

“A doua șansă”-Educația, o șansă pentru fiecare!

Se poate spune că Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu” Tecuci, este una

din puținele școli din județul Galați care are vechime în organizarea Programului „A doua șansă”.

Școala, prin programul „A doua șansă”, a oferit beneficiarilor posibilitatea de a continua studiile în vederea obținerii unei calificări profesionale. **S-au stabilit parteneriate cu agenți economici locali, în vederea derulării stagiilor de pregătire practică.** Rolul nostru, al cadrelor didactice din programul ADȘ este acela de a-i ajuta, prin activități de consiliere și orientare profesională, să-și identifice motivația reală pentru a se instrui (ce anume își doresc să facă pentru a-și câștiga existența, care le sunt aptitudinile și cum și le pot dezvolta), să înțeleagă că schimbarea trebuie să pornească întâi din ei înșiși, să-și continue studiile, pentru a urca pe scara socială și a obține mai ușor bunăstarea pe care și-o doresc.

CASA Tecuci a avut rolul de a organiza și coordona o serie de activități nonformale, cu rolul de a dezvolta competențe transferabile, abilități de viață, în vederea dezvoltării personale pentru grupuri vulnerabile. Acest proiect oferă o mare șansă celor care, din diverse motive, nu au frecventat școala. **Aproximativ 80% din totalul populației de etnie rromă nu are venituri proprii, singura lor sursă de existență fiind ajutorul social pe care îl primesc de la Primărie, aceasta este**

realitatea pentru toate comunitățile unde își desfășoară activitățile proiectul CIVIS. Pentru a putea schimba mentalități, este nevoie de răbdare și perseverență, de puterea exemplului, dar și de implicarea tuturor.

Numai pentru lucruri simple - folosirea calculatorului, conducerea unei mașini, completarea unei cereri - este nevoie de școală, iar viitorul copiilor și a întregii comunități aici este.

Prin activitățile de consiliere și orientare a elevilor cu risc de abandon desfășurate în cadrul **Proiectului CIVIS**, s-a reușit să atragem copiii către școală și să reducem abandonul școlar. **Cursanții din cadrul Programului „A doua șansă”, din cadrul Proiectului CIVIS, au conștientizat importanța educației în găsirea unui loc de muncă** și au adus mulțumiri cadrelor didactice implicate în proiect, fiind foarte recunoscători pentru că au avut șansa să finalizeze studiile.

Promovarea programului în comunitate. Caravana CIVIS

În anul 2014-2015 s-a format o grupă de cursanți înscriși în ciclul primar și o grupă de cursanți înscriși la ciclul secundar inferior. Proiectul oferă posibilitatea derulării unor activități și cu alte categorii de elevi: cei aflați în risc de abandon sau cei care aparțin unor grupuri vulnerabile (prevenție/abandon) și cu părinții acestora. În identificarea și recrutarea persoanelor cu astfel de nevoi educaționale, o implicare importantă a avut-o mediatorul nostru șco-

lar, acesta fiind purtătorul de cuvânt al membrilor comunității, care a avut un aport în atragerea efectivă a cursanților înspre școală. Forma de organizare a procesului de învățământ a fost în regim de zi, cursurile derulându-se după un orar realizat în conformitate cu programa privind programul ADȘ, în timpul săptămânii de luni până vineri, începând cu ora 14.00. **Scopul acestui program a fost și este sprijinirea tinerilor și adulților, în general de etnie rromă, pentru recuperarea învățământului primar și secundar inferior**, acordând o a doua șansă celor care, din diverse motive, nu au finalizat aceste nivele de studii sau nu le-au parcurs deloc și care au depășit, cu cel puțin 4 ani, vârsta de școlarizare corespunzătoare învățământului primar sau secundar inferior.

Activitățile propuse și derulate au avut o tematică variată, adaptată la particularitățile grupului de elevi. Dintre acestea menționăm: **activități de consiliere psihologică și educațională a cursanților cu diferite teme: „Suntem toleranți”, „Cariera, oglinda calităților mele”,** activități complementare programului ADȘ, activități sportive sub forma unui campionat de tenis de masă, în care au fost implicate echipe atât de la învățământul de masă, cât și din grupul țintă.

Meciurile au fost jucate la sala de sport a Casei Tecuci. Cu ocazia zilei de 1 Decembrie și cu ocazia sărbătorilor de iarnă **„Uite, vine Moș Crăciun”** s-au desfășurat activități în comun cu elevii aflați în risc de

abandon, preșcolarii din grupul de prevenție și cu cursanții.

S-a sărbătorit ziua marelui poet „Mihai Eminescu”- *Luceafărul literaturii române*, s-a organizat vizionarea de filme românești, „*Lumea filmului românesc*”, s-au organizat activități precum „*Sărbători Pascale*”- bucuria culorilor etc.

Activitatea se desfășoară într-o comunitate defavorizată, zona „Țiglina” din cartierul „Nicolae Bălcescu”, Tecuci, unde abandonul școlar condamnă copiii și tinerii la analfabetism, sărăcie și izolare. În această comunitate au avut loc întâlniri, dezbateri privind problematica abandonului școlar, prevenirea și reducerea fenomenului de părăsire timpurie a școlii.

La dezbateri au participat persoane reintegrate în sistemul de educație, persoane aflate în situații de risc de abandon școlar, părinți, cadre didactice, autorități locale și alți membri ai comunității interesați de problematică. Prin vizite în comunitate, cadrele didactice au popularizat programul ADȘ din cadrul proiectului CIVIS. *Pornit ca o necesitate datorată gradului scăzut de alfabetizare a membrilor comunității de etnie rromă, din zona arondată școlii noastre, acest proiect s-a dezvoltat, s-a adaptat și a evoluat în funcție de realitățile și specificul cartierului.*

Cum schimbarea de mentalitate în privința educației este dificilă, în cadrul unor comunități relativ închise, cu reguli proprii, cu tradiții păstrate din generație în generație și care par uneori exagerate, programul nostru a căutat permanent soluții și idei viabile care au dat roade.

Vizitele în comunitate au avut ca scop următoarele: organizarea campaniilor de creștere a gradului de conștientizare în vederea prevenirii și reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii; servicii de consiliere, identificarea și remedierea problemelor de sănătate ce pot afecta dezvoltarea mentală, socială și viitorul parcurs educațional și profesional al populației școlare, în mod special în învățământul preșcolar și cel primar; susținerea parteneriatului școală – comunitate – părinți, realizarea de activități integrate în parteneriat, pentru prevenirea abandonului și părăsirii timpurii a școlii; reintegrarea tinerilor delincvenți în educație.

Detalii despre acest proiect au fost făcute publice prin radio local „Radio Tecuci” și ziarul „Tecuceanul”. Proiectul CIVIS a fost promovat și prin panoul special amenajat la intrarea în școală și prin pliantele împărțite. În cadrul caravanei CIVIS, atât cursanții cât și cadrele didactice implicate au participat la o serie de emisiuni televizate, derulate atât în cadrul Casei Tecuci, de către televiziunea Neptun TV Constanța, dar și la Școala Gimnazială nr. 1 Brăhășești și la Școala Gimnazială „Natalia Negru” Buciumeni.

Prima oprire a caravanei CIVIS în CASA Tecuci a avut loc în luna februarie când, adunați cu mic cu mare, experți, tutori și cursanți din 4 centre ADȘ, am avut într-adevăr un moment de reflecție. Am împărtășit cu bucurie și mândrie din experiențele noastre și ne-am prezentat activitățile pe care le-am derulat până în acel

moment. Cursanții ne-au impresionat cu povești de viață tulburătoare.

A doua oprire a caravanei a avut loc în luna aprilie la Școala Gimnazială nr. 1 Brăhășești. A fost un prilej benefic pentru comunitatea de rromi de a se prezenta, de a demonstra ceea ce au învățat la școală, de a dovedi că dascălii lor pot fi mândri de ei. Metoda cea mai des utilizată o reprezintă discuțiile cu părinții, fie prin invitarea acestora la școală, fie prin vizite la domiciliul elevilor. Dialogul cu familia este soluția la care recurg aproape toate cadrele didactice când se confruntă cu situații în care elevii nu vin sau nu mai vin la școală.

Cea de a treia oprire, în cadrul caravanei CIVIS, a avut loc în luna mai 2015 la Școala Gimnazială „Natalia Negru” Buciumeni. Evenimentul a reunit cadre didactice, reprezentanți ADȘ din centrele care fac parte din CASA Tecuci, absolvenți și cursanți ai Programului „A doua șansă”, având ca scop conștientizarea populației în vederea prevenirii și reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii.

Unul dintre aspectele pozitive ale caravanei a fost organizarea, cu ocazia sărbătorilor de iarnă, a unei campanii,

prin care elevii din diverse unități școlare din județ au oferit elevilor din grupurile vulnerabile, din cadrul proiectului CIVIS, daruri care au adus mare bucurie în sufletele copiilor. Beneficiarii au împărtășit din experiența altor școli care au organizat programul „A doua șansă”, prin prisma diverselor activități organizate la nivelul caselor cu ocazia sărbătorilor de iarnă.

Una dintre cursantele din cadrul Proiectului CIVIS era bunică a 11 nepoți. Mai mulți dintre copii au fost lăsați în grija acesteia, deoarece părinții lor au plecat în străinătate. Cu această ocazie, bunica trebuia să îi ajute pe nepoți la lecții, lucru imposibil de realizat, deoarece bunica nu avea decât două clase. Văzând acestea, **s-a ambiționat foarte tare și a hotărât să se înscrie la Proiectul CIVIS. Fiind o femeie cu mintea ageră și spiritul deschis, aceasta a încurajat tinerele rrome să vină la școală, a devenit repede o resursă importantă pentru școală și comunitate.**

Prof. Elena Daniela Șipoteanu

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „NATALIA NEGRU” BUCIUMENI

Comuna Buciumeni este așezată în zona cuprinsă între luncile Siretului și Bârladului, fără să fie riverană niciunuia dintre aceste râuri. În prezent populația trăiește preponderent din agricultură, cu statut de lucrător pe cont propriu și lucrător familial neremunerat. ***Rata șomajului este 15%, iar populația activă este 1174 de persoane. În rândul comunității rromă majoritatea populației apte de muncă lucrează fără forme legale.***

Școala „Natalia Negru” este o școală deschisă pentru toți cei care au nevoie de educație, pentru cei care vor să facă performanță. Școala Gimnazială „Natalia Negru” Buciumeni, jud. Galați a fost înființată în anul 1865. În anul 1940, cu sprijinul financiar al lui C.N. Ifrim, se toarnă temelia unei noi școli cu patru clase, care a fost inaugurată în anul 1957.

În anul 2003, prin eforturile conjugate ale conducerii școlii și ale colectivului didactic, în parteneriat cu părinții copiilor de etnie rromă și cu comunitatea locală, unitatea școlară a accesat o finanțare P.H.A.R.E, în cadrul programului „Acces la educație pentru grupurile dezavantajate” și anume proiectul EUROM. Școala a beneficiat astfel de fonduri care s-au folosit pentru extinderea localului cu două încăperi: o sală de clasă și un atelier de croitorie, dotat cu 5 mașini de cusut industrial.

În anul 2011, unitatea școlară se redenumeste, luând numele scriitoarei Natalia Negru, originară din această zonă (satul Tecucelul Sec), spirit creativ care devine „patronul spiritual al instituției”.

În prezent, școala funcționează cu 9 săli de clasă, un cabinet AEL, bibliotecă școlară cu peste 7500 de volume, teren de sport, sală de sport. Activitatea școlii se bazează pe arta de a instrui și de a educa generația mileniului III, de a-i pregăti

eficient pe aceștia să găsească răspunsurile potrivite la provocările zilei de mâine.

Programul “A doua șansă”- Educația, o șansă pentru fiecare!

Programul „A doua șansă” are drept scop sprijinirea persoanelor cu vârsta de peste 14 ani, care nu au finalizat învățământul gimnazial, astfel încât acestea să își poată completa și finaliza educația de bază din cadrul învățământului obligatoriu, precum și pregătirea pentru obținerea unei calificări profesionale într-un anumit domeniu. Cursurile în programul „A doua Șansă” CIVIS Buciumeni au început la 1 octombrie 2014 cu un număr de 29 de cursanți și 16 profesori ADȘ.

Școlarizarea în cadrul programului „A doua șansă”, pentru învățământul secundar inferior, se desfășoară sub forma unor cursuri organizate săptămânal, îmbinând pregătirea în domeniul educației de bază cu pregătirea pentru obținerea calificării profesionale.

Programul are o durată flexibilă. Durata standard de școlarizare se poate micșora pentru fiecare elev în parte, în funcție de competențele demonstrate atât în domeniul educației de bază, cât și în cel al pregătirii profesionale.

De-a lungul derulării proiectului campania de promovare la Buciumeni s-a desfășurat cu mesajul „În școală vin toți cei ce vor să învețe. Cunoaște-mă înainte să mă judeci”! și a fost transmis către categoriile grupurilor țintă cu ajutorul echipei de proiect dar și cursanților ce au înțeles să se implice social, a parteneriatelor media dar și în cadrul unor evenimente speciale.

Promovarea activităților proiectului CIVIS a fost realizată și de 25 de elevi care au realizat o expoziție cu tema „Dacă aș fi primar, preocuparea mea ar fi promovarea tradițiilor și obiceiurilor locale”. Expoziția, care a inclus 53 de desene, a fost promovată de un important post de radio.

Mesajul campaniei a ajuns la toți tinerii și elevii din clasele V-VIII și datorită concursului de eseuri și fotografie „Școala mea, școală prietenoasă” care s-a desfășurat în perioada mai-iunie. **De-a lungul celor aproape 2 luni de concurs, 25 de elevi au lucrat în echipe multietnice** și au transmis prin intermediul cuvintelor și a imaginilor viziunea lor despre școală incluzivă.

În ciuda procentelor îngrijorătoare care relevă creșterea abandonului școlar, la nivel național, școala din programul CIVIS a cunoscut tendințe de diminuare a acestuia. De asemenea, rezultatele școlare obținute în timpul derulării programului au înregistrat ușoare ameliorări.

Tendința de ameliorare se corelează cu programele educaționale de sprijin ale școlii (adaptate și focusate pe nevoile de învățare specifice fiecărui copil), dar și cu

schimbarea practicilor educaționale ale cadrelor didactice, care au beneficiat de stagii de formare și cu o mai bună informare a părinților și implicarea lor în viața școlii. Programul „A doua șansă” reprezintă un exemplu care a condus la îmbunătățirea imaginii școlii în comunitate.

De la programul „A doua șansă”, la activitatea intensă a mediatorului școlar în școală și în comunitate sau la cursurile deschise tuturor copiilor, toate acestea sunt exemple de bună practică din proiectul CIVIS, ce au drept rezultat o integrare cu succes în școală a grupurilor dezavantajate și deopotrivă promovarea multiculturalității.

„Alegerea mediatorului școlar s-a făcut cu multă responsabilitate, astfel că activitatea acestuia a contribuit la o mai mare deschidere a școlii către comunitate și la promovarea diversității. **Elevii găsesc în profesorii acestei școli modele de comportament, de ținută și de exprimare.**” Pentru că dorim să răspundem cu succes în fiecare zi situațiilor existente în școală, noi îi apropiem pe acești elevi, înțelegându-le problemele și ajutându-i să meargă mai departe.

Demersul este dificil, pentru că **cei care vin la „A doua șansă” sunt atât tineri ce doresc ulterior să continue și în învățământul superior, cât și persoane de vârstă a doua, ce doresc stabilitate la locul de muncă. Vârsta cursanților variază între 18 și 50 de ani.**

Școala noastră se bucură și de colaborări foarte bune cu organizații non-

guvernamentale de profil, ce asigură **integrarea unui număr mare de persoane cu cerințe educaționale speciale, fie ei cu dizabilități locomotorii, fie proveniți din alte grupuri dezavantajate: copii foarte săraci sau copii rromi.**

Asistăm astăzi la dezvoltarea unui adevărat curent social care are în centrul său comunitatea și dezvoltarea sa.

Dezvoltarea comunității în care funcționează o școală o influențează decisiv pe aceasta din urmă. **Fenomene precum: scăderea natalității, migrația forței de muncă tinere, îmbătrânirea populației, schimbarea structurii ocupațiilor etc. influențează viața școlii, mai ales a perioadei de școlarizare obligatorie.**

Considerăm că o școală dezvoltată într-o comunitate este motorul dezvoltării comunitare. Inițiativele parteneriatului vin, de cele mai multe ori, din partea școlii. **Parteneriatul școlii cu alți reprezentanți ai comunității, implică și se dezvoltă pe acele componente care au responsabilități, interese privind copiii și familiile acestora.** Parteneriatul produce efecte benefice atât pentru școală, copii, familii dar și pentru comunitate.

Dezvoltarea școlii conform ideii de școală comunitară presupune un efort de voință din partea celor implicați, dar și o opțiune managerială. În opinia noastră, nu putem vorbi de o dezvoltare adecvată a școlii în context comunitar fără a ține seamă de toate aspectele enumerate. O școală dezvoltată este aceea care răspunde adecvat unei game cât mai mari de nevoi ale

beneficiarilor săi, dispusă și implicată în parteneriate, flexibilă și cu oameni motivați. Conform obiectivelor proiectului, cursanții, elevii preșcolari, dar și părinții acestora, au mai beneficiat, în afară de educația de bază, și de foarte multe activități de consiliere psihologică și educațională a cursanților, de derularea activităților nonformale, în vederea formării, dezvoltării și consolidării competențelor transferabile, a abilităților de viață și dezvoltare personală, pentru grupuri vulnerabile.

Cred că proiectul este rodul unor oameni care vor să ajute, care știu foarte multe despre grupul țintă, dovadă că **proiectul a avut o componentă materială consistentă.** Este foarte important că obiectivul proiectului a impus finalizarea studiului pentru selectarea unui grup țintă: cursanți adulți, cu familie.

Bursa a fost o motivație puternică de a frecventa proiectul.

Lipsa interesului pentru învățătură îi duce pe mulți dintre tineri în pragul abandonului școlar. Odată ce cad în această capcană, doar **o mână întinsă din partea comunității îi mai poate salva.**

Prof. Alina Melinte

LICEUL TEHNOLOGIC „EREMIA GRIGORESCU” TG. BUJOR

Târgu Bujor este al treilea centru urban al județului Galați, din punctul de vedere al mărimii și al importanței, după municipiile Galați și Tecuci. **Conform recensământului din anul 2011, Târgu Bujor are o populație de 6.299 de locuitori.** Suprafața orașului Târgu Bujor este de 2 km² și conține 2.338 de gospodării.

Liceul Tehnologic „E. Grigorescu”, organizează toate formele de învățământ: preșcolar, gimnazial, liceal zi și seral, profesional și tehnic, precum și „**A doua șansă**”. Școala dispune de două corpuri de clădire modernizate și reabilitate termic, laboratoare de chimie, biologie, informatică dar și ateliere școlare, unde elevii de la profilul tehnic derulează orele de instruire practică. **Instituția are parteneriate încheiate cu diverse instituții de cultură și învățământ, bucurându-se permanent de sprijinul comunității locale.**

Programul “A doua șansă”- Educația, o șansă pentru fiecare!

La Liceul Tehnologic „Eremia Grigorescu”, primele clase din programul „A doua șansă” au fost organizate în anul 2011, cu două grupe, învățământ primar, și o grupă, învățământ secundar inferior, cu specializarea construcții, instalații și lucrări publice. Derularea proiectului CIVIS a

oferit oportunitatea continuării programului „A doua șansă” în unitatea noastră. **Astfel, în anul 2014-2015 s-a format o grupă de cursanți, înscriși în ciclul secundar inferior, cu profilul mecanic.** Totodată, proiectul oferă posibilitatea derulării unor activități și cu alte categorii de elevi: cei aflați în risc de abandon sau cei care aparțin unor grupuri vulnerabile, cât și cu părinții acestora.

Întreaga echipă a perceput activitatea în cadrul proiectului ca pe o provocare nouă, deoarece lucrul cu grupa de ADȘ, în majoritate adulți, a presupus o permanență adaptare a strategiilor didactice. Activitățile propuse și derulate au avut o tematică variată, adaptată la particularitățile grupului de elevi, stârnind entuziasmul participanților. Dintre acestea, menționăm „**Festivalul toamnei**”, la care au participat atât elevii aflați în risc de abandon, cât și cursanții ADȘ. Activitatea a prilejuit realizarea unor colaje de toamnă.

O altă activitate, derulată sub numele „**Școală noastră ca o floare**”, a trezit un interes deosebit, întrucât cursanții și-au amenajat sala de clasă după propria viziune, considerând-o ca o a doua casă. Luna noiembrie a fost dedicată unor activități deosebite atât cu tematica sărbătorilor creștin-ortodoxe, cât și spre marcarea altor evenimente: „**Halloween**”, „**Expoziție de**

icoane dedicate Sf. Apostol Andrei, ocrotitorul Galațiului”.

Alte activități au avut în vedere dezvoltarea unor deprinderi utile în viața de zi cu zi: deprinderi de gătit, adecvarea vestimentației în diverse situații sociale. Anumite activități au prilejuit vizitarea unor instituții de cultură. **În cadrul „Expoziției de produse tradiționale”, organizată cu ocazia zilei de 1 Decembrie, cursanții au fost găzduiți la expoziția de produse tradiționale organizată în cadrul Muzeului de Istorie și Etnografie din localitatea Tg. Bujor.**

La același muzeu a fost derulată și activitatea cu tema „Expoziție de fotografie veche”, unde au fost admirate fotografiile reprezentând județul Galați în diverse perioade istorice.

Au fost organizate și activități sportive, sub forma unui campionat de fotbal, în care au fost implicate echipe atât de la învățământul de masă, cât și din grupul țință. Meciurile au fost jucate la sala de sport a orașului Tg Bujor și au avut susținerea Primăriei și a Consiliului Local.

Promovarea programului în comunitate. Caravana CIVIS

Promovarea programului s-a realizat pe mai multe canale. O primă modalitate a fost promovarea directă, după care, la nivelul unității noastre, au fost afișate la avizier condițiile pentru înscrierea în pro-

gramul „A doua șansă”. **Detalii despre program au fost oferite în presa județeană, ziarul „Viața Liberă”, dar și pe pagina de socializare a Primăriei orașului Târgul Bujor.**

Cei care au solicitat înscrierea în programul „A doua șansă” au fost consiliați cu privire la oferta educațională, avantajele parcurgerii cursurilor din program, oportunitățile oferite de obținerea unei diplome de 10 clase la sfârșitul proiectului.

În cadrul caravanei CIVIS, atât cursanții cât și cadrele didactice implicate **au participat la o serie de emisiuni televizate derulate atât în cadrul Casei Galați, la sediul televiziunii Neptun TV Constanța, dar și la sediul Liceului Tehnologic Eremia Grigorescu din Târgul Bujor.**

Totodată, beneficiarii au împărtășit din experiența altor școli care au organizat programul „A doua șansă”, prin prisma diverselor activități organizate la nivelul caselor cu ocazia sărbătorilor de iarnă.

Unul din aspectele pozitive al caravanei a fost organizarea, cu ocazia sărbătorilor, a unei campanii prin care elevii, din diverse unități școlare din județ, au oferit daruri elevilor din grupurile vulnerabile, din cadrul proiectului CIVIS.

Prof. Iolanda – Narcisa Bulgar

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „VICTOR ION POPA” IVEȘTI

Iveștiul este o comună extinsă, destul de dezvoltată din punct de vedere economic, fiindu-i mai aproape orașul Tecuci (la o distanță de 22 km), decât Galațiul, orașul reședință de județ (65 km). Aflată într-o zonă de câmpie mărginită însă de coline, comuna Ivești cuprinde patru sate: Diecheni, Bucești, Blăjerei și Atârnați.

Astăzi, *Iveștiul este o comună modernă, cu dotări tehnice și utilități, spital, servicii de telecomunicații și Internet, rețea de iluminat public.*

Caracteristicile etnice, culturale, sociale și economice ale populației școlare din unitatea noastră ne-au impulsionat să dezvoltăm neconținut metode și mijloace prin care să facem atractiv procesul de predare - învățare, să încurajăm dezvoltarea unei rețele locale active, care să vină în întâmpinarea nevoilor comunității în ceea ce privește educația, punând accent pe: *stimularea construirii unei identități a rromilor, îmbunătățirea frecvenței și a rezultatelor școlare ale elevilor, acordarea unei a doua șanse la educație pentru persoanele care au abandonat studiile sau nu au urmat niciodată cursuri ale învățământului de masă*, să înlăturăm pe cât posibil abandonul școlar, să creăm un climat intercultural în școală și în comunitate.

Programul „A doua șansă”- Educația, o șansă pentru fiecare!

În școala noastră, programul ADȘ din cadrul proiectului CIVIS s-a desfășurat pe nivelul de învățământ primar, fiind implicate cadre didactice (învățătoare și profesoare de limba engleză) și *cursanți exclusiv de etnie rromă, membri ai comunității, cu vârste cuprinse între 18 și 42 ani.*

În identificarea și recrutarea persoanelor cu astfel de nevoi educaționale, o implicare importantă o are mediatorul nostru școlar, purtătorul de cuvânt atât al școlii, cât și al membrilor comunității, care au avut un rol definitoriu în organizarea efectivă a programului.

Scopul acestui program a fost și este sprijinirea tinerilor și adulților, în general de etnie rromă pentru recuperarea învățământului primar, acordând o a doua șansă celor care din diverse motive nu au finalizat acest nivel de studii sau nu l-au parcurs deloc și care au depășit cu cel puțin

4 ani vârsta de școlarizare corespunzătoare învățământului primar.

În cadrul proiectului CIVIS, în decursul anului școlar 2014-2015, **centrul ADȘ a inclus două serii de cursanți pe nivelul IV**. Flexibilitatea acestui program de educație se regăsește și în faptul că elevii/cursanții se pot înscrie la un nivel superior dacă fac dovada, printr-o testare inițială, că au achiziții peste Nivelul I.

Prin vizite în comunitate, cadrele didactice (tutore, învățător, mediator) au făcut cunoscut programul ADȘ din cadrul proiectului CIVIS și au reușit să formeze prima grupă. Pornit așadar ca o necesitate, datorată gradului scăzut de alfabetizare a membrilor comunității de etnie romă din zona arondată școlii noastre, acest proiect s-a dezvoltat, s-a adaptat și a evoluat în funcție de realitățile și specificul regiunii. Vorbind despre flexibilitatea programului, potențialul cadrelor didactice de a se adapta condițiilor inedite de muncă și găsirea de soluții care să vină în sprijinul derulării eficiente a acestui program, numim acum o altă specificitate locală: ***tinerele mame au fost acceptate la orele de curs cu pruncii lor de câteva luni sau care abia începeau să meargă, astfel că învățătoarele au creat un spațiu de joacă pentru cei mici în sala de clasă în care mamele erau nevoite să învețe.***

Rolul Centrului de Asistență Socio-Educativă Galați a fost unul practic, de îndrumare, coordonare și consiliere și control. Dintre activităților nonformale amintim: „***Viața înseamnă mișcare, mișca-***

***rea înseamnă viață*”, „Cea mai frumoasă școală din CASE”, „Școala noastră ca o floare”, „Festivalul toamnei”, „Sfântul Andrei, ocrotitorul Galațiului”, „Produse tradiționale sănătoase și gustoase”, „Dăruiește fericire de Crăciun”, „Iată, vin colindători!”, „Eu știu ce face copilul meu?”, „Pălăria cu idei”, „Vestitorii primăverii”, „Primăvara, în desenele copiilor noștri”, „Buna Vestire”, „Iubim verdele”, „Eu, viitor profesionist”, „Cum ne asumăm responsabilitatea rolurilor în viață?”.**

Promovarea programului în comunitate. Caravana CIVIS

Prima oprire a caravanei CIVIS în CASE Galați s-a întâmplat pe 13 martie, anul acesta, când, adunați ca la șezătoare, experți, tutori și cursanți din 4 centre ADȘ, am avut într-adevăr un moment de reflecție. Am împărtășit cu bucurie și mândrie din experiențele noastre, ne-am prezentat activitățile pe care le-am derulat până în acel moment, iar cursanții ne-au marcat cu povești de viață tulburătoare.

A doua oprire a caravanei a avut loc pe 27 martie, chiar în centrul nostru,

Scoala Gimnazială „Victor Ion Popa”. A fost un prilej pentru membrii comunității de rromi din Ivești, care urmează cursurile programului ADȘ, de a se prezenta, de a demonstra ceea ce au învățat la școală, de a dovedi că dascălii lor pot fi mândri de ei și că prejudecățile pot fi înfrânte.

A fost, de asemenea, și un prilej pentru absolvenții primei serii ADȘ din cadrul proiectului CIVIS de a fi premiați (oferindu-li-se subvențiile alocate prin proiect), un moment important pentru aceștia, de recunoaștere a meritelor, o altă ilustrare a dictonului „După faptă, și răsplată.”

Cea de a treia oprire în cadrul caravanei CIVIS, în ceea ce ne privește, s-a întâmplat în 2 aprilie, la Neptun TV Constanța, moment care ne-a oferit ocazia de a mediatiza programul și activitățile din proiect. Urmărind emisiunile televizate prin caravana CIVIS, am putut fi la curent cu derularea activităților din proiect în centrele din Brașov, am putut vedea asemănările, deosebiri și particularitățile poveștilor de viață ale cursanților și dascălilor lor.

Printre primele cursante ale programului ADȘ a fost și soția bulibașei, o femeie cu mintea ageră și spiritul deschis care, încurajând tinerele rrome să vină la

școală, a devenit repede o resursă importantă pentru școală și comunitate.

Alături de cadrele didactice au fost și sunt reprezentanții comunității (primarul comunei, consilieri locali) care, prin alocarea de fonduri bugetare școlii pentru dotări, reamenajări și premii pentru elevi, doresc să sporească motivația acestora pentru instruire și educație și să diminueze numărul de cazuri de abandon școlar.

Importanța proiectului CIVIS

Într-o comunitate majoritar rromă, într-o școală cu 95% elevi aparținând acestei etnii, este dificil a schimba mentalități și tradiții. Proiectul nostru, „Corelarea Învățării pentru Viață cu Integrarea Socio-Educativă” are nevoie de oameni devotați, cu spirit de sacrificiu, care să își asume rolul de dascăli activi în comunitate, care încearcă și reușesc să și educe, nu numai să învețe. Abandonul școlar poate fi micșorat dacă părinții elevilor, care au evitat contactul cu școala, sunt conștienți (și asta am încercat să facem prin caravane) că vremurile în care trăim impun un grad mediu de școlarizare pentru copiii lor.

Pentru a putea schimba mentalități, este nevoie de răbdare și perseverență, de puterea exemplului, dar și de implicarea tuturor. *Numai pentru lucruri simple - folosirea calculatorului, conducerea unei mașini, completarea unei cereri – este nevoie de școală, iar viitorul copiilor și al întregii comunități aici este.*

Importanța proiectului rezultă, din dezvoltarea unei rețele de resurse umane, dar și din *Colaborare, Implicare, Voință, Interes pentru Societate*

Prof. Diana Teodora Cerbu

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 - BRĂHĂȘEȘTI

Localitatea Brăhășești se află situată în nordul județului Galați, la 115 km de reședința de județ, în zona de deal dintre Lunca Tecuciului și Lunca Siretului. Satele aflate în administrație sunt Toflea, Cosițeni, Corcioveni, Brăhășești.

Principală activitate a oamenilor este agricultura și comerțul. Populația de etnie rromă din Toflea se ocupă în special de comerț. Nivelul de trai este mediu, rata somajului este în creștere, deoarece pe raza comunei nu există instituții economice.

*Școala este deschisă pentru toți membrii comunității care au nevoie de educație. Promovează calitățile lor, indiferent de etnie sau religie, susține idealuri și valori în vederea formării de personalități autonome, creative, satisfăcând nevoia fiecărui elev de a se simți sigur pe sine, apt pentru a face față cerințelor actuale ale societății și **de a avea șanse egale la educație și cultură**, fiind tratați în funcție de idealurile pe care le au, identificându-se talentele fiecăruia și îndrumarea lor în funcție de acestea și de care comunitatea are nevoie.*

Misiunea școlii este focusată pe a implementa politicile și programele de dezvoltare ale învățământului preuniversitar la nivel local, prin accentul pus pe crearea cadrului favorabil schimbării și creșterii calității serviciilor educative, precum și a contribuției lor la dezvoltarea personală a elevilor și a comunității locale.

Valorile ce dau coerență și perspectivă activității noastre sunt:

- **Dezvoltare:** urmărim dotarea cu echipamente, resurse materiale și instrumente de lucru, perfecționarea continuă a personalului angajat.
- **Calitate/ eficiență:** furnizăm servicii de calitate, capabile să contribuie la ameliorarea activității instructiv-educative din școală.
- **Lucrul în echipă:** promovăm un stil managerial democratic (folosind metodele participative-consultative) pentru a dezvolta un climat de muncă pozitiv.
- **Colaborare:** ne propunem să devenim mai activi pe linia colaborării cu instituțiile de la nivel local și național, cu atribuții în domeniul educației.

Programul „A doua șansă”- Educația, o șansă pentru fiecare!

În ultimii ani, instituția noastră școlară se confruntă din ce în ce mai des cu **probleme legate de absenteism, abandon școlar în rândul elevilor de etnie rromă. Procentul este în creștere, mai ales la ciclul gimnazial, deoarece fetele de etnie rromă abandonează școala din motive familiale**, din cauza faptului că părinții acestora nu conștientizează importanța educației, integrarea copiilor în societatea care

este în continuă transformare. Aceste cauze se datorează tocmai faptului că acești părinți nu au parcurs ciclul primar sau gimnazial, fiind neșcolarizați.

Școala Gimnazială Nr. 1 Brăhășești desfășoară programul „A doua șansă”, nivelul primar, din anul școlar 2007, iar nivelul gimnazial din anul școlar 2012-2013. Un număr de 368 neșcolarizați au finalizat ciclul primar, iar o mică parte dintre aceștia – 120 - s-au înscris la ciclul gimnazial inferior. Observațiile empirice în urma sondajului aplicat neșcolarizaților, reflectă faptul că motivația acestora ar fi crescută dacă ar fi susținuți financiar și dacă li s-ar oferi șansa de a obține o calificare în urma finalizării învățământului obligatoriu de opt clase. Pe 20 iunie cursanții încheie anul școlar, urmând să continue procesul de învățare începând cu luna octombrie a anului școlar următor, atunci când aceștia încep cursurile.

La nivelul grupelor I-IV sunt încadrate cadre didactice cu studii adecvate (învățătoare) care sprijină alfabetizarea și însușirea corectă a limbii române, iar la nivelul gimnazial sunt încadrate cadre di-

dactice de diferite specializări. În perspectivă, începând cu anul școlar 2013-2014 planul cadru pentru învățământul secundar inferior (clasele V-VIII) prevede studierea unei discipline tehnice/practice care să le ofere, la finalizare, o diplomă de calificare într-o meserie. În prezent, școala noastră nu dispune de personal calificat pe astfel de discipline în filieră tehnologică, practică, și nici nu dispune de ateliere de lucru, materiale care să sprijine acest proces complex.

Școala Gimnazială Nr.1 Brăhășești are încheiat un protocol de colaborare cu Liceul Tehnologic din Tecuci, unde cursanții își desfășoară activitatea practică.

În anul școlar 2014-2015, numărul cursanților ADȘ a crescut datorită derulării Proiectului CIVIS, un adevărat succes pentru cursanți și comunitate! ***În Proiectul CIVIS am înscris un număr de 38 de cursanți, și au finalizat toți programul,*** fiind foarte mulțumiți de toate activitățile derulate, dar mai ales de activitățile complementare.

Necesitatea instruirii acestui grup dezavantajat este foarte mare, din cauza tradițiilor și obiceiurilor populației de etnie rromă, care refuză și împiedică instruirea prin învățare în rândul fetelor și femeilor rome.

În prezent, avem cazuri în programul „A doua șansă” - PROIECTUL CIVIS, în care mai mulți membri din familie participă la cursuri: tatăl, mama și copiii. Prin implementarea acestui proiect, s-a urmărit preponderent alfabetizarea, instruirea și mai ales formarea unui număr considerabil de neșcolarizați, pentru a fi integrați cu succes în viața socială.

Promovarea programului în comunitate. Caravana CIVIS

Programul este susținut de comunitatea locală, Primăria Comunei Brăhășești, de Școala Gimnazială Nr.1 Brăhășești. La nivelul comunității, există Fundația Toflea care sprijină învățământul prin acordarea unor burse sociale elevilor care frecventează liceul la cursurile de zi. De asemenea, sprijină proiecte de mică amploare, acordând finanțări mici pentru a facilita desfășurarea activităților. Din punct de vedere financiar, din cauza nivelului de trai scăzut, în această zonă, nu putem miza, în desfășurarea activităților, pe susținere financiară din partea comunității, agenților economici. Proiectul CIVIS a fost promovat de către Inspectoratul Școlar Galați, de către școală, primărie.

În urma derulării acestui proiect, situația școlară s-a îmbunătățit în rândul cursanților din grupul țintă. Vom participa în continuare la alte programe de formare/învățare, din dorința de a cunoaște mai mult. Cursanții ADȘ în situația de abandon se vor remedia și vor urma cursurile. Ca urmare a implicării cursanților în activitățile extracurriculare, aceștia au colaborat cu reprezentanții instituțiilor locale prin activitățile derulate. Aceste activități au avut beneficii atât pentru elevi, părinți, cât și pentru comunitate.

Caravana CIVIS a reprezentat un punct forte al acestui proiect. Cursanții au fost prezenți și și-au împărtășit bucuria de a fi înscriși în acest program. Ei au precizat motivele pentru care nu au urmat cursurile în copilărie, dar și ce i-a motivat să urmeze

cursurile, chiar și la vârsta de 50 de ani. În cadrul Caravanei au fost prezenți profesorii din Școala Gimnazială nr.1 Brăhășești, viceprimarul comunei, inspectori școlari, mediatorul școlar, o studentă din America, care realiza o cercetare pe tema incluziunii elevilor de etnie romă, directorii școlilor partenere.

CASA Tecuci a avut un rol deosebit de important în derularea activităților non-formale, deoarece a stabilit activități comune cu celelalte școli partenere. Echipamentul de teleprezență precum și laptopurile primite prin proiect au făcut posibilă realizarea unor activități reușite. Cursanții și-au câștigat încrederea în propriile forțe, motivându-i astfel să continue procesul de educare.

Prof. Luciana Lupu

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ELENA CUZA” GALAȚI

Școala Gimnazială „Elena Cuza” este situată într-o zonă centrală a orașului Galați, într-un cartier de case din vechiul centru gălățean.

În școală, învață un număr de 386 de elevi, cuprinși în cincisprezece clase și un număr de șaiszeci de preșcolari, cuprinși în două grupe. Majoritatea elevilor aparține etniei rrom (293) și provin dintr-un mediu socio-economic dezavantajat.

Programul „A doua șansă”- Educația, o sansa pentru fiecare!

Programul „A doua șansă” oferă celor care nu au finalizat învățământul obligatoriu, posibilitatea continuării și finalizării studiilor. În plus, se are în vedere și pregătirea pentru obținerea unei calificări profesionale într-un anumit domeniu. În al doilea rând, s-a reușit diminuarea abandonului școlar, dat fiind faptul că durata programului este flexibilă. Mai mult decât atât, durata de școlarizare se poate reduce, în funcție de competențele dobândite și progresul individual în învățare, iar absolvenții programului au dreptul la continuarea studiilor. Un punct forte este și faptul că nu există limită de vârstă în ceea ce privește înscrierea.

Ca orice inovație a unui sistem, și programul „A doua șansă” a întâmpinat anumite dificultăți. Procesul de identificare

a persoanelor ce au dorit cu adevărat să-și asigure o a doua șansă în educație a fost destul de complicat și greoi. Pe lângă aceasta, inevitabil, au existat și persoane care s-au înscris în program doar pentru obținerea unor avantaje materiale, iar ulterior obținerii lor, nu au mai frecventat cursurile. Trebuie ameliorate unele aspecte precum cele legate de elaborarea Ghidului de Evaluare, pentru toate disciplinele și stabilirea unor standarde de pregătire profesională corespunzătoare nivelului de competențe dobândite.

Principalii parteneri ai școlii au fost bisericile din zonă, Poliția locală, cărora li s-a alăturat, ori de câte ori a fost nevoie, I.S.J. Galați. Un partener de nădejde a fost și Liceul Tehnologic „Anghel Saligny”.

Promovarea programului în comunitate. Caravana CIVIS

Programul „A doua șansă” este popularizat prin afișe, site-ul școlii, rețelele de socializare, bisericile din zonă și mass media locală. Caravana CIVIS a însemnat o acțiune cheie a întregului proiect. Emisiunea TV desfășurată la Galați, pe data de 6 iunie 2015, a reunit principalii pioni ai proiectului la o dezbatere ce a scos la lumină rezultate remarcabile și oameni

deosebiți. Fiecare și-a depănat povestea, fiecare l-a înțeles pe celălalt.

„Sunt Ioana și sunt punctuală”, „Sunt Daniela și sunt frumoasă”, „Sunt Ciprian și sunt sincer”, „Sunt Cornel și sunt curajos”, „Sunt Mihaela și sunt generoasă”. Sunt toți oameni maturi care s-au reîntors pe băncile școlii, ca să-și termine gimnaziul și primele două clase de liceu. **Toți au suferit în copilărie o ruptură, care i-a făcut să arunce cărțile pe foc. Viața nu a fost prea blândă cu ei.** Li se citește asta în modul șovăielnic în care se străduiesc să te privească în ochi. În lacrima ascunsă pe după nodul din gât. **Au fost condamnați. Au fost arătați cu degetul. Au fost marginalizați. Și-au plătit, poate prea scump, greșelile și neputințele.**

Acum sunt la „A doua șansă”, un program oferit de Ministerul Educației, cu bani de la buget și, în completare, cu fonduri europene. Sunt elevii unei școli din Galați și au noroc că au încăput pe mâna unor profesori devotați meseriei. Au fost primiți la școală cu toate necazurile lor, chiar și cu bebelușii, atunci când au avut cursuri și pe nimeni cu cine să-i lase.

Unii au copii care învață la aceeași școală, așa cum este cazul lui Ciprian, care are două fete și doi băieți, toți colegi în clase mai mici. Deși el vine la cursuri doar sâmbăta și duminica, seara, când îi vede pe toți buchisind, oricât de obosit ar fi, se ambiționează și ia și el o carte în mână. Cum destinul lor a însemnat doar târâtul printr-un coridor de necazuri, mulți au uitat cine sunt, au uitat că pot, că au două mâini

și un cap, la fel ca toată lumea. Pentru ei există d-na Diana Bulai, inspector general-adjunct și psihologul din cadrul proiectului, care are menirea să-i ajute să-și redescopere calitățile și limitele, ca și să-și poată rescrie povestea.... „Sunt Marian și sunt punctual”.... „Sunt Serena și sunt loială”, „Sunt Cătălin și sunt...” (își frământă zadarnic mintea ca să poată spune ceva). „Bun”, spune pentru el colegul de alături. **„Școala m-a scos la lumină”.**

Daniela este o femeie frumoasă. E incredibil cum și-a păstrat strălucirea, după toate greutățile prin care a trecut. **„Sunt de la țară. Părinții mei, foarte săraci, lucrau cu ziua prin sat. În clasa a VII-a, a trebuit să renunț la școală ca să am grijă de cei șase frați mai mici. Tata și mama lucrau cu ziua, iar eu făceam mâncare, spălam, făceam curățenie, dădeam cu var, aveam grijă de animale.**

Când a împlinit 18 ani, i-a cerut mamei cinci lei de drum și a venit la Galați, cu o fată din vecini. Fata se angajase la o fabrică de confecții și nu știuse croitorie. Nici Daniela nu știa, dar au primit-o și a învățat să tragă la mașină. Era muncitoare și au păstrat-o. La 19 ani l-a întâlnit pe actualul soț. După două luni de când se cunoșteau, erau deja căsătoriți. La scurt timp a venit și copilul. „Sunt foarte mândră de băiatul meu. Are zece ani, este în clasa a III-a și numai Dumnezeu m-a ajutat să-l mai am în viață”, cade ca o ghilotină continuarea poveștii. **Băiatul avea 3 ani și nouă luni când a fost diagnosticat cu leucemie. Au stat în spital, ca să facă citostatice.** A alunecat în cele mai vâscoase mълuri ale disperării. Însă a luptat să rămână la suprafață, agățată de perfuziile fiului ei, care trebuiau tot timpul schimbate, de lacrimile lui care trebuiau uscate, de aripile lui în care trebuia să sufle mereu, ca să nu uite zborul. Și într-o zi, chiar a zburat din spital. După un an și câteva luni, boala a cedat. Și s-au întors acasă. În curând se vor muta în casa lor, copilul e sănătos, învață foarte bine, iar ea mai are puțin și termină clasa a X-a.

„Mi-a fost rușine. M-am dus să-mi fac dosar de însoțitor pentru fiul meu, care a primit indemnizație de handicap, și când au văzut că am doar șapte clase, mi-au spus că trebuie să fac ceva, că e păcat. Acum mi s-a deschis pofta să învăț. Vreau să termin liceul la seral și să fac postliceala sanitară”... curg planurile, ca și cum ar izvorî lumini din ochii ei verzi.

„Tata era bețivul satului. Mamei nu-i păsa de mine, era acrită de viața pe care o ducea”, își începe Cornel cu mult curaj povestea. A căzut în mrejele anturajului. Și-a făcut prieteni mai mari. Mergea cu ei să caute fier vechi la halda de zgură. Câștiga 3-4 lei pe zi, suficient cât să-și facă iluzia că poate trăi și singur, pe picioarele lui, fără ajutorul părinților. Nu a mai vrut să meargă la școală, în speranța că astfel mama lui se va interesa mai mult de el. Poate chiar va încerca să-l trimită. Însă ea n-a schițat niciun gest. A plecat în Italia, de unde-i mai trimitea din când în când bani. **„Au urmat droguri, beții, bătaii. Într-o seară, băusem și luasem droguri. Un așazis prieten mai mare m-a îndemnat să intrăm peste niște oameni bătrâni în casă și să furăm.**

Venise mama din Italia și îmi dăduse niște bani, deci nu pentru asta am vrut să merg, ci să mă răzbun pe ea. Bineînțeles că ne-a prins poliția. A urmat procesul, plimbările la poliție, unde am realizat ce făcusem, de fapt. Puteam să-i omor. Erau bătrâni, puteau să facă infarct de spaimă. Așa mi-a spus polițistul. Avea

dreptate. Și erau și bunicii unui alt prieten de-al nostru. Eu n-am știut unde mă dusesse băiatul acela mai mare. Pentru că eram minor, și nu mai făcusem și alte infracțiuni, am scăpat doar cu amendă. Am întrerupt relațiile cu respectivii prieteni. M-am închis în mine și mi-am căutat ceva de muncă”.

Acum locuiește cu iubita sa, care la rândul ei provine tot dintr-o familie destrămată. Nici ea nu și-a terminat școala. A avut o copilărie tristă. A suferit de foame, nu a avut jucării. Acum se bucură ca un copil când el îi face cadou o jucărie de pluș. „Pentru ea muncesc. S-o protejez, să-i ofer ce n-a avut acasă la ea”, spune Cornel, care la rândul său, primește, probabil, de la ea ceea ce i-a lipsit acasă la el - dragostea.

Are doar 23 de ani și toată viața înaintea. E deștept și curățel. Are curajul să se arate așa cum e, călit la școala vieții, cu greșelile și calitățile sale. **Vrea ca, după ce termină liceul, să dea de carnet, să-și găsească un loc de muncă,** unde să nu mai dea cu barosul și unde să primească un bănuț în plus.

Deși venisem doar pentru un reportaj la o școală, eu sunt cea care a primit o lecție. O lecție despre lupta aprigă pentru normalitate.

Prof. Luminița Tcaciuc

Corelarea Învățării pentru Viață
cu Integrarea Socio-educativă

” Natura ne aseamănă, educația ne deosebește! “

Beneficiar :
Inspectoratul Școlar Județean Brașov

Parteneri :
Inspectoratul Școlar Județean Galați

Concept Electronics SRL

www.civis-dru.ro